ESIMESE ASTME KOHTU OTSUS (esimene, laiendatud koda)

14. detsember 2004 *

Kohtuasjas T-317/02,

Fédération des industries condimentaires de France (FICF), asukoht Pariis (Prantsusmaa),

Confédération générale des producteurs de lait de brebis et des industriels de Roquefort, asukoht Millau (Prantsusmaa),

Comité économique agricole régional „fruits et légumes de la région Bretagne" (Cerafel), asukoht Morlaix (Prantsusmaa),

Comité national interprofessionnel des palmipèdes à foie gras (CIFOG), asukoht Pariis (Prantsusmaa),

esindajad: advokaadid O. Prost ja M.-J. Jacquot,

hagejad,

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

versus

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: P-J. Kuijper ja G. Boudot, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

mille esemeks on komisjoni 9. juuli 2002. aasta otsuse 2002/604/EÜ, millega lõpetatakse kaubandustakistuste uurimismenetlus nõukogu määruse (EÜ) nr 3286/94 tähenduses, mis hõlmab Ameerika Ühendriikide poolt valmissinepi impordi suhtes säilitatud kaubandustavasid (EÜT L 195, lk 72), tühistamine,

EUROOPA ÜHENDUSTE ESIMESE ASTME KOHUS
(esimene, laiendatud koda),

koosseisus: koja esimees B. Vesterdorf, kohtunikud P. Mengozzi, M. E. Martins Ribeiro, F. Dehousse ja I. Labucka,

kohtusekretär: H. Jung,

arvestades kirjalikus menetluses ja 14. septembri 2004. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Õiguslik raamistik

1 Nõukogu 22. detsembri 1994. aasta määruse (EÜ) nr 3286/94, millega kehtestatakse ühenduse meetmed ühise kaubanduspoliitika vallas, et tagada rahvusvahelistest kaubanduseeskirjadest, eeskätt Maailma Kaubandusorganisatsiooni egiidi all kehtestatud eeskirjadest tulenevate ühenduse õiguste kasutamine (EÜT L 349, lk 71), muudetuna nõukogu 20. veebruari 1995. aasta määrusega (EÜ) nr 356/95 (EÜT L 41, lk 3) (edaspidi „määrus nr 3286/94"), artikkel 1 sätestab:

„Käesolev määrus kehtestab ühenduse menetlused ühise kaubanduspoliitika vallas, et tagada rahvusvahelistest kaubanduseeskirjadest, eeskätt Maailma Kaubandusorganisatsiooni egiidi all kehtestatud eeskirjadest tulenevate ühenduse õiguste kasutamine, mille eesmärk, kui rahvusvahelistest kohustustest ja menetlustest ei tulene teisiti, on järgmine:

[...]

b) kolmanda riigi turgu mõjutavatele kaubandustakistustele reageerimine, pidades silmas nende tekitatud kaubandust kahjustavate mõjude kõrvaldamist.

Neid menetlusi kohaldatakse eeskätt rahvusvaheliste vaidluste lahendamismenetluste algatamisel, järgneval elluviimisel ja lõpetamisel ühise kaubanduspoliitika vallas."

2 Määruse nr 3286/94 artikkel 2 sätestab:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1. kaubandustakistused — igasugused kolmanda riigi kehtestatud või säilitatud kaubandustavad, mille suhtes rahvusvahelised kaubanduseeskirjad näevad ette hagemisõiguse. Selline hagemisõigus on olemas, kui rahvusvahelised kaubanduseeskirjad kas otseselt keelustavad asjaomase tava või annavad sellest tavast mõjutatud teisele poolele õiguse taotleda kõnealuse tava mõju kõrvaldamist;

2. ühenduse õigused — vastavalt lõikele 8 need rahvusvahelised kaubandusõigused, mida ühendus võib rahvusvaheliste kaubanduseeskirjade järgi kasutada. Sellega seoses on „rahvusvahelised kaubanduseeskirjad" eelkõige need eeskirjad, mis on kehtestatud WTO egiidi all ja sätestatud WTO asutamislepingu juurde kuuluvates lisades, aga need võivad olla sätestatud ka mis tahes muus lepingus, mille üks pool on ühendus ja millega nähakse ette ühenduse ja kolmandate riikide vahelise kaubanduse suhtes kohaldatavad eeskirjad;

[...]

4. kaubandust kahjustavad mõjud — mõjud, mida kaubandustakistus seoses mingi toote või teenusega põhjustab või ähvardab põhjustada kolmanda riigi turul ühenduse ettevõtjatele [...] ja millel on märgatav toime ühenduse või ühenduse piirkonna majandusele või sealse majandustegevuse valdkonnale. Fakti, et kaebuse esitaja kannatab selliste kahjustavate mõjude tõttu, ei loeta piisavaks, et iseenesest

õigustada ühenduse asutusi samme astuma. [Tsitaati on parandatud Euroopa Kohtus, kuna määruse eestikeelses tõlkes on ekslikult lisatud sõna „kaubandustakistusi"]

[...]"

3 Määruse nr 3286/94 artikkel 4 näeb ette:

„1. Iga ühenduse ettevõtja või ühe või mitme ühenduse ettevõtja nimel tegutsev iseseisva õigusvõimega või õigusvõimeta ühendus, kes leiab, et sellised ühenduse ettevõtjad on kandnud kahju kolmanda riigi turgu mõjutavatest kaubandustakistustest tulenevate kaubandust kahjustavate mõjude tõttu, võivad esitada kirjaliku kaebuse. Selline kaebus on vastuvõetav siiski ainult juhul, kui selles väidetav kaubandustakistus on mitme- või mõnepoolsete kaubanduslepingutega sätestatud rahvusvahelistes kaubanduseeskirjades kehtestatud hagemisõiguse objekt.

2. Kaebus peab sisaldama piisavalt tõendusmaterjali kaubandustakistuste ja nendest tuleneva kaubandust kahjustava mõju olemasolu kohta. Tõendid kaubandust kahjustavate mõjude kohta tuleb võimaluse korral esitada artiklis 10 märgitud tegurite näidisloendi alusel."

4 Määruse nr 3286/94 artikkel 5 pealkirjaga „Kaebamise kord" on sõnastatud järgmiselt:

„1. Kaebus esitatakse komisjonile, kes edastab selle koopia liikmesriikidele.

2. Kaebuse võib tagasi võtta, mispuhul võib menetluse lõpetada, kui see ei ole vastuolus ühenduse huvidega.

3. Kui pärast konsulteerimist selgub, et kaebus ei sisalda piisavalt tõendeid uurimise algatamiseks, siis teatatakse sellest kaebuse esitajale.

4. Komisjon teeb otsuse ühenduse uurimismenetluse alustamise kohta võimalikult kiiresti pärast kaebuse esitamist vastavalt artiklile 3 või 4; tavaliselt langetatakse otsus 45 päeva jooksul pärast kaebuse esitamist; seda tähtaega võib kaebuse esitaja taotlusel või nõusolekul ajutiselt peatada, et oleks võimalik esitada täiendavat teavet, mis võib olla vajalik kaebuse usaldusväärsuse täielikuks hindamiseks."

5 Määruse nr 3286/94 artikli 7 lõige 1 sätestab:

„Käesolevale määrusele vastavate konsultatsioonide tarvis asutatakse käesolevaga nõuandekomitee, edaspidi „komitee", mis koosneb iga liikmesriigi esindajatest ja mille eesistuja on komisjoni esindaja."

6 Määruse nr 3286/94 artikkel 8 näeb ette:

„1. Kui komisjonile tundub pärast konsultatsiooni, et on olemas piisav hulk tõendeid, mis õigustab uurimismenetluse algatamist, ja et see on vajalik ühenduse huvides, toimib komisjon järgmiselt:

a) ta teatab uurimismenetluse algatamisest Euroopa Ühenduste Teatajas; sellises teates märgitakse toode või teenus ja asjaomased riigid, tehakse kokkuvõte saadud

teabest ning sätestatakse, et kogu asjakohane teave tuleb edastada komisjonile; ta teatab tähtaja, mille jooksul huvitatud pooled võivad taotleda komisjonilt suulist ärakuulamist vastavalt lõikele 5;

b) ta teavitab ametlikult menetlusega hõlmatud riigi või riikide esindajaid, kellega vajaduse korral peetakse konsultatsioone;

c) ta korraldab ühenduse tasandil uurimise, tehes koostööd liikmesriikidega.

[...]

4. a) Asjaomased kaebuse esitajad, eksportijad ja importijad, samuti asjassepuutuva riigi või asjassepuutuvate riikide esindajad võivad tutvuda kogu ühenduse käsutusse antud teabega, välja arvatud komisjoni ja valitsuste ametialaseks kasutuseks mõeldud dokumendid, kui see teave on vajalik nende huvide kaitseks ega ole artikli 9 tähenduses konfidentsiaalne ja kui komisjon kasutab seda uurimismenetluses. Asjaomased isikud esitavad komisjonile kirjalikult põhjendatud taotluse, milles on märgitud soovitud teave.

b) Asjaomased kaebuse esitajad, eksportijad ja importijad ning asjassepuutuva riigi või asjassepuutuvate riikide esindajad võivad paluda teavet uurimismenetlusest tulenevate põhiliste asjaolude ning kaalutluste kohta.

5. Komisjon võib asjaomased pooled ära kuulata. Ta kuulab nad ära juhul, kui need on Euroopa Ühenduste Teatajas avaldatud teatises ette nähtud tähtaja jooksul esitanud kirjaliku ärakuulamistaotluse, mis näitab, et nad on uurimise tulemustest vahetult huvitatud pool.

[...]

8. Pärast uurimise lõpetamist esitab komisjon komiteele aruande. Tavaliselt tuleb aruanne esitada viie kuu jooksul alates menetluse algatamise teatest, kui uurimise keerukus ei ole selline, et komisjon pikendab seda tähtaega seitsme kuuni."

7 Tõendeid käsitlev määruse nr 3286/94 artikkel 10 sätestab:

„[...]

4. Kui väidetakse, et tegemist on kaubandust kahjustavate mõjudega, kontrollib komisjon selliste kahjustavate mõjude toimet ühenduse või ühenduse piirkonna majandusele või sealse majandustegevuse valdkonnale. Sel eesmärgil võib ühendus vajaduse korral võtta arvesse lõigetes 1 ja 2 loetletud liiki tegureid. Kaubandust kahjustavad mõjud võivad tekkida muu hulgas olukordades, kus toote või teenusega seotud kaubavood on kaubandustakistuste tõttu takistatud, häiritud või kõrvale juhitud, või olukordades, kus kaubandustakistused on märgatavalt kahjustanud ühenduse ettevõtjate varustamist (nt osade ja komponentide või toormega). Kui väidetakse, et tegemist on kaubandust kahjustavate mõjude ohuga, kontrollib komisjon samuti seda, kas kõnealuse olukorra tõenäoline kujunemine tegelikult kaubandust kahjustavaks mõjuks on selgesti prognoositav.

5. Kontrollides tõendeid kaubandust kahjustavate mõjude kohta, peab komisjon silmas sätteid, põhimõtteid või tavasid, mis reguleerivad hagemisõigust vastavalt artikli 2 lõikes 1 märgitud asjaomastele rahvusvahelistele eeskirjadele.

[...]"

8 Määruse nr 3286/94 artikli 11 lõike 1 kohaselt:

„Kui uurimismenetluse tulemusena selgub, et ühenduse huvid ei nõua meetmete võtmist, lõpetatakse menetlus kooskõlas artikliga 14."

9 Määruse nr 3286/94 artikkel 12 näeb ette:

„1. Kui selgub (uurimismenetluse tulemusel, kui just tegelik ja õiguslik olukord ei ole sellised, et uurimismenetlust ei nõuta), et ühenduse huvides on vaja võtta meede rahvusvahelistest kaubanduseeskirjadest tulenevate ühenduse õiguste kasutamise tagamiseks, pidades silmas kolmandate riikide tekitatud või säilitatud kaubandustakistuste põhjustatud kahju või kaubandust kahjustavate mõjude eemaldamist, määratakse kohased meetmed kindlaks artiklis 13 sätestatud korras.

[...]"

10 Määruse nr 3286/94 artikkel 14 sätestab:

„1. Viitamisel käesolevas artiklis sätestatud menetlusele esitab asja komitees selle eesistuja.

2. Komisjoni esindaja esitab komiteele otsuse eelnõu. Komitee arutab seda küsimust tähtaja jooksul, mille olenevalt küsimuse kiireloomulisusest määrab eesistuja.

3. Komisjon võtab vastu otsuse, mille ta edastab liikmesriikidele ja mida kohaldatakse pärast kümnepäevast ajavahemikku, kui selle aja jooksul ükski liikmesriik pole seda küsimust nõukogule edasi suunanud.

4. Nõukogu võib liikmesriigi taotlusel ja kvalifitseeritud häälteenamusega komisjoni otsust muuta.

5. Komisjoni otsust kohaldatakse pärast kolmekümnepäevast ajavahemikku, mis arvutatakse alates küsimuse nõukogule esitamise päevast, kui nõukogu pole selle aja jooksul ótsust teinud." [Tsitaate on täpsustatud Euroopa Kohtus: sõna „ettevõte" on asendatud sõnaga „ettevõtja"]

Vaidluse taust

11 Ajavahemikul 1981 kuni 1996 võttis nõukogu, võitluses mõningate hormonaalse mõjuga ainete kasutamise vastu loomasöödas, eelkõige inimtervise kaitse eesmärgil, vastu mitu direktiivi.

12 Ameerika Ühendriigid (edaspidi „Ühendriigid") algatasid WTO organites vaidluse lahendamise menetluse, milles nad vaidlustasid ühenduse õigusnormide kooskõla WTO õigusnormidega.

13 18. augustil 1997 tunnistas vaekogu nimetatud ühenduse õigusnormid WTO õigusnormide vastaseks.

14 16. jaanuaril 1998 kiitis apellatsioonikogu seda otsust kinnitava ettekande heaks.

15 Kui vaidluste lahendamise organ (edaspidi „VLO") oli nimetatud ettekande 13. veebruaril 1998 heaks kiitnud, määrati vahekohtu otsusega ühenduse õigusnormide WTO normidega vastavusse viimise tähtajaks 13. mai 1999.

16 Kuna Euroopa Ühendus ettenähtud tähtajal oma määrust ei muutnud, taotlesid Ühendriigid 3. juunil 1999, kooskõlas WTO asutamislepingu lisa — vaidluste lahendamist reguleerivate eeskirjade ja protseduuride käsitusleppe (edaspidi „vaidluste lahendamise käsituslepe") — artikli 22 lõikega 2 VLO-lt luba tariifikontsessioonide peatamiseks 202 miljoni Ühendriikide dollari (USD) ulatuses aastas. Samal ajal koostasid Ühendriigid loendi toodetest, mille suhtes tariifikontsessioon peatatakse, nende toode hulka kuulus ka valmissinep.

17 Tariifikontsessioonide peatamise kogumahu kohta 12. juulil 1999 tehtud vahekohtuotsuse järgselt andis VLO 26. juulil 1999 Ühendriikidele loa peatada nimetatud tariifikontsessioone 116,8 miljoni USD ulatuses aastas ja kehtestada mitmele Euroopa Ühenduse liikmesriikide toiduainele, sh valmissinepile, 100%- täiendav

tollimaks. Ühendriigid otsustasid tariifikontsessioonide peatamist Ühendkuningriigi päritolu toiduainetele mitte kohaldada.

18 7. juunil 2001 esitas Fédération des industries condimentaires de France (edaspidi „FICF" või „kaebuse esitaja"), kes ühendab Prantsusmaa peamisi valmissinepi tootjaid, määruse nr 3286/94 artikli 4 alusel Euroopa Komisjonile kaebuse.

19 Kaebuses märgiti eelkõige, et Ühendriikide valikuline vastuabinõude kohaldamine on vastuolus vaidluste lahendamise käsitusleppe artikliga 22, kuna VLO poolt lubatud tariifikontsessioonide peatamist võib kohaldada vaid eelnevalt süüdimõistetud „asjaomase liikme" suhtes, käesoleval juhul Euroopa Ühenduse suhtes tervikuna, ja mitte vaid mõnede üksikute liikmesriikide suhtes. Kaebuses märgiti ka seda, et Ühendriikide poolt loodud kaubandustakistustega kaasnevad määruse nr 3286/94 tähenduses kaubandust kahjustavad mõjud FICF liikmetest ettevõtjate valmistatud sinepi ekspordile ja et ühenduse huvides on Ühendriikide meetmete vastu määruse nr 3286/94 alusel menetluse algatamine.

20 Kaebuse esitajate toodud tõendusmaterjalide põhjal avaldas komisjon 1. augustil 2001 määruse nr 3286/94 artikli 8 alusel teate uurimismenetluse algatamisest Ühendriikide poolt valmissinepi impordile säilitatud kaubandustavade vastu (EÜT 2001, C 215, lk 2).

21 Nimetatud teate punktis 2 täpsustati, et „komisjoni algatatud uurimismenetlus võib hõlmata ka teisi valmissinepiga tõenäoliselt samalaadselt mõjutatud tooteid, eelkõige neid, millega seoses tähtaegselt teatanud [30 päeva jooksul alates teate avaldamisest] huvitatud pooled esitavad tõendid nende suhtes keelatud kaubandustavade kohaldamisest". [Siin ja edaspidi on osundatud teadet tsiteeritud mitteametlikus tõlkes.]

22 Ettenähtud tähtajal teatasid endast komisjonile mitmed erialaorganisatsioonid, nende hulgas Comité national interprofessionnel des palmipèdes à foie gras, Confédération générale des producteurs de lait de brebis et des industriels de Roquefort ja Comité économique agricole régional „fruits et légumes de la région Bretagne". Pärast nimetatud huvi olemasolu teadete saamist otsustas komisjon menetluse algatamise teate punkti 2 kohaldades laiendada uurimismenetlust hanemaksale, Roqueforti juustule ja šalottsibulatele.

23 Uurimise lõppedes, 6. märtsil 2002, teavitas komisjon määruse nr 3286/94 artiklis 7 nimetatud nõuandekomiteed uurimise tulemustest ja saatis talle seejärel 27. märtsil 2002 uurimisaruande. Selles aruandes tehti ettepanek menetlus lõpetada.

24 Komisjon saatis 23. aprillil 2002 FICF nõukogule uurimisaruande mittekonfidentsiaalse versiooni. Oma kirjas täpsustas komisjon, et määruse nr 3286/94 artiklis 7 nimetatud nõuandekomitee oli menetluse lõpetamise heaks kiitnud ja et sellekohane otsus avaldatakse seetõttu lähemal ajal Euroopa Ühenduste Teatajas.

25 Üks FICF nõustajatest teatas oma 17. mai 2002. aasta kirjas, et oli uurimisaruande kätte saanud. Selles kirjas väljendas ta oma hämmeldust tähtaja üle, mis komisjonil oli kulunud talle nimetatud aruande saatmiseks ja asjas otsuse vastuvõtmiseks. Komisjoni 23. aprilli 2002. aasta kirjas toodud märkusest, mille kohaselt otsus pidi lähemal ajal vastu võetama, järeldas FICF nõustaja, et komisjon pole kaebuse esitajale ärakuulamise õigust andnud, mis tema arvates tundus olevat vastuolus kaitseõiguse tagamise põhimõttega.

26 Oma 4. juuni 2002. aasta vastuses nimetatud kirjale rõhutas komisjon, et ta oli määruse nr 3286/94 sätteid täielikult järginud, eelkõige selle artikli 8 lõikeid 4 ja 8. Komisjon märkis, et kaebuse esitaja ei olnud kunagi esitanud taotlust määruse nr 3286/94 artikli 8 lõike 4 tähenduses. Komisjon tuletas kaebuse esitajale meelde veel seda, et viimast oli asja arengust regulaarselt teavitatud ja et ta oli olnud

uurimismenetluse tulemusest teadlik ammu enne ametliku uurimisaruande saatmist.

27 Comité économique agricole régional „fruits et légumes de la région Bretagne" saatis 6. juunil 2002 komisjonile kirja, väljendades oma hämmeldust esmalt selle üle, et ta ei olnud uurimisaruannet saanud otse, vaid oma nõustajate kaudu. Seejärel väljendas ta uurimismenetluse lõpetamisega mittenõustumist ja märkis lõpetuseks, et teade uurimismenetluse lõpetamise otsuse peatsest vastuvõtmisest ei võimalda tal kasutada õigust esitada uurimisaruande järelduste kohta oma seisukoht.

28 Confédération générale des producteurs de lait de brebis et des industriels de Roquefort saatis 7. juunil 2002 komisjonile üldjoontes samasisulise kirja, nagu oli saatnud Comité économique agricole régional „fruits et légumes de la région Bretagne".

29 Komisjon saatis 14. juuni 2002. aasta kirjadega Confédération générale des producteurs de lait de brebis et des industriels de Roquefort'le ja Comité économique agricole régional „fruits et légumes de la région Bretagne"'le uurimisaruande mittekonfidentsiaalse versiooni, tuletades meelde, et need erialaorganisatsioonid olid uurimismenetlusse astunud vaid huvitatud pooltena, mistõttu komisjon ei pidanud ennast kohustatuks neile uurimisaruannet, mis pealegi on avalik dokument, otse saata. Oma kirjades märkis komisjon ka seda, et igal juhul on ta järginud määruse nr 3286/94 artikli 8 lõiget 8, et nimetatud kahe organisatsiooni nõustajaid hoiti asja arenguga pidevalt kursis ja et nad olid uurimismenetluse tulemusega kursis ammu enne ametlikku uurimisaruande saatmise kuupäeva. Lõpuks rõhutas komisjon, et lähemal ajal võetakse vastu uurimismenetluse lõpetamise otsus.

30 Komisjon võttis 9. juulil 2002 vastu otsuse 2002/604/EÜ Ühendriikide poolt valmissinepi impordile säilitatud kaubandustavadega kaasnevate kaubandustakistuste (määruse nr 3286/94 tähenduses) uurimismenetluse lõpetamisest (EÜT L 195, lk 72, edaspidi „vaidlustatud otsus"). Vaidlustatud otsus avaldati Euroopa Ühenduste Teatajas 27. juulil 2002.

31 Vaidlustatud otsuse kuuendas põhjenduses märgib komisjon:

„Uurimismenetluse põhjal võib järeldada, et väidetavalt ebasoodsad kaubandusmõjud ei paistnud tingitud olevat kaebuses nimetatud kaubandustakistusest, s.o Ameerika Ühendriikide poolsest kontsessioonide tühistamisest valikuliselt mõnede üksikute liikmesriikide suhtes (valikuline sanktsioon). Tõepoolest uurimine ei tõendanud, nagu võimaldaks kontsessioonide peatamise kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes kaebuse esitajal rohkem valmissinepit Ühendriikide turule eksportida. Järelikult ei kaasne kaebuse esitaja nimetatud kaubandustakistusega mingisugust määruse tähenduses ebasoodsat mõju, välja arvatud kaubandusmõju, mis tuleneb lubatud ja Ameerika Ühendriikide poolt WTO asutamislepingu raames õiguspäraselt kohaldatud kontsessioonide peatamisest. Seega on uurimismenetlus vastavalt [määruse nr 3286/94] artiklile 11 tõestanud, et ühegi spetsiifilise meetme võtmine väidetud kaubandustakistuste suhtes ei ole ühenduse huvides vajalik." [Siin ja edaspidi on osundatud otsust tsiteeritud mitteametlikus tõlkes.]

32 Sellest lähtuvalt otsustas komisjon vaidlustatud otsuse ainsa artikliga 1. augustil 2001 alustatud uurimismenetluse lõpetada.

Menetlus ja poolte nõuded

33 FICF, Confédération générale des producteurs de lait de brebis et des industriels de Roquefort, Comité national interprofessionnel des palmipèdes à foie gras ja Comité

économique agricole régional „fruits et légumes de la région Bretagne" esitasid hagiavalduse, mis saabus Esimese Astme Kohtu kantseleisse 16. oktoobril 2002.

34 Esimese Astme Kohtu kodukorra artikli 14 alusel otsustas Esimese Astme Kohus esimese koja ettepanekul, pärast poolte ärakuulamist kodukorra artikli 51 kohaselt, määrata kohtuasi laiendatud koosseisule.

35 Ettekandja-kohtuniku ettekande alusel otsustas Esimese Astme Kohus (esimene, laiendatud koda) avada suulise menetluse ja tegi menetluse korraldamise meetmete raames pooltele ettepaneku vastata teatud küsimustele ning esitada teatud dokumendid.

36 Poolte kohtukõned ja vastused Esimese Astme Kohtu küsimustele kuulati ära 14. septembri 2004. aasta istungil.

37 Hagejad paluvad Esimese Astme Kohtul:

— tühistada vaidlustatud otsus;

— mõista kohtukulud välja komisjonilt.

38 Komisjon palub Esimese Astme Kohtul:

— jätta hagi rahuldamata:

— mõista kohtukulud välja hagejatelt.

Vastuvõetavus

39 Kuigi komisjon käesoleva hagi suhtes vastuvõetamatuse väidet ei esitanud, käsitles ta oma kirjalikes märkustes siiski ainult FICF olukorda, kes on ainus komisjonile määruse nr 3286/94 artikli 4 kohase kaebuse esitanud organisatsioon, erinevalt teistest erialaorganisatsioonidest, kes astusid uurimismenetlusse huvitatud pooltena.

40 Tuleb märkida, et hagejad on esitanud vaid ühe ja sellesama hagiavalduse. Väljakujunenud kohtupraktikast lähtub, et kui ühe ja sellesama hagiavalduse puhul on tuvastatud vastuvõetavus ühe hageja suhtes, siis pole teiste hagejate hagemisõiguse olemasolu enam vaja käsitleda, sest piisab, kui vähemalt üks hagejatest vastab EÜ artiklis 230 sätestatud tingimustele (vt selle kohta Euroopa Kohtu 24. märtsi 1993. aasta otsus kohtuasjas C-313/90: CIRFS jt *v.* komisjon, EKL 1993, lk I-1125, punkt 31; Esimese Astme Kohtu 27. aprilli 1995. aasta otsus kohtuasjas T-12/93: CCE de Vittel jt *v.* komisjon, EKL 1995, lk II-1247, punkt 44, ja Esimese Astme Kohtu 15. septembri 1998. aasta otsus liidetud kohtuasjades: T-374/94, T-375/94, T-384/94 ja T-388/94: European Night Services jt *v.* komisjon, EKL 1998, lk II-3141, punkt 61).

41 Tuleb täpsustada, et määruse nr 3286/94 artikli 4 eesmärgiks on võimaldada eelkõige igal ühe või mitme ühenduse ettevõtja nimel tegutseval ühendusel — nagu käesolevas asjas FICF Prantsuse valmissinepi tootjate nimel — komisjonile nimetatud määruses sätestatud tingimustel esitatavas kaebuses toetuda mitme- või mõnepoolsete kaubanduslepingutega sätestatud rahvusvahelistes kaubanduseeskirjades ette nähtud õigustele ning samuti kõnealuses määruses sätestatud menetlusgarantiidele. Nende garantiide koosmõjust tulenevalt on määruse nr 3286/94 artikli 4 tähenduses kaebuse esitajal õigus esitada komisjoni otsus, mis on tehtud tema kaebuse põhjal algatatud uurimismenetluse lõpetamise kohta, Esimese Astme Kohtule kontrollimiseks.

42 Sellest tulenevalt on komisjonile määruse nr 3286/94 artikkel 4 alusel kaebuse esitanud FICF-il õigus vaidlustatud otsust Esimese Astme Kohtus vaidlustada ja seetõttu ei tule ühe ja sellesama hagi puhul teiste hagejate hagemisõiguse olemasolu käsitleda.

Põhiküsimus

43 Hagejad esitavad oma hagi toetuseks kaheksa väidet. Esimene väide tuleneb määruse nr 3286/94 artikli 2 lõike 1 rikkumisest, teine väide määruse nr 3286/94 artikli 2 lõike 4 rikkumisest, kolmas väide määruse nr 3286/94 artikli 10 lõike 5 rikkumisest, neljas väide määruse nr 3286/94 artikli 11 lõike 1 rikkumisest, viienda väite kohaselt on vaidlustatud otsus põhjendamata, kuues väide tuleneb ilmsetest faktide hindamisel tehtud vigadest ning määruse nr 3286/94 artikli 2 lõike 4 ja artikli 11 lõike 1 rikkumisest, seitsmes väide tuleneb kaitseõiguse rikkumisest ning viimasena kaheksas väide seondub määruse nr 3286/94 artikli 8 lõike 8 ja komisjoni hoolsuskohustuse rikkumisega.

Esimene väide, mis tuleneb määruse nr 3286/94 artikli 2 lõike 1 rikkumisest

Poolte argumendid

44 Hagejate väitel põhineb määruse nr 3286/94 artikli 2 lõikest 1 tulenev kaubandustakistuse definitsioon kahel selgesti tuvastataval ja lahutamatul tunnusel, millest üks on materiaalne („igasugused kolmanda riigi kehtestatud või säilitatud

kaubandustavad") ja teine tunnus on „õigusvastasus" (Euroopa Ühendusele antud „hagemisõigus"). Hagejate arvates jättis vaidlustatud otsus sellest definitsioonist alles ainult õigusvastasuse tunnuse, st tariifikontsessioonide peatamise „valikulise" kohaldamise Ühendriikide poolt. Hagejate sõnul rikub komisjoni lähenemine mitte ainult määruse nr 3286/94 artikli 2 lõiget 1, vaid moonutab ka FICF poolt esitatud kaebuse ja uurimismenetluse algatamise teate ulatust. Vastupidiselt sellele, mida komisjon näib kinnitavat, ei saa Ühendriikide võetud tariifikontsessioonide peatamise meetmeid jagada ühest küljest VLO poolt lubatuteks ja Ühendriikide poolt kohaldatuteks ning teisest küljest kaebuse esitaja väidetud kaubandustakistusteks, s.o nimetatud meetmete valikuliseks kohaldamiseks. Hagejate sõnul ei tulene faktist, et VLO vastuabinõusid lubas, et Ühendriigid kohaldasid neid meetmeid „õiguspäraselt", nagu seda arvab komisjon.

45 Komisjon tuletab esmalt meelde, et määruse nr 3286/94 eesmärk on ühenduse menetluste kehtestamine ühise kaubanduspoliitika vallas, et tagada WTO egiidi all kehtestatud eeskirjadest tulenevate ühenduse õiguste kasutamine. Just sellest lähtudes defineerib määruse nr 3286/94 artikli 2 lõige 1 kaubandustakistusena igasugused kolmanda riigi kehtestatud või säilitatud kaubandustavad, mille suhtes rahvusvahelised kaubanduseeskirjad näevad ette hagemisõiguse.

46 Seejärel vaidlustab komisjon hagejate tõlgenduse määruse nr 3286/94 artikli 2 lõikele 1. Komisjoni sõnul ei ole kaubandustakistuse olemasolu piisav alus vaidluste lahendamise menetluse algatamiseks. Eelkõige on vaja tõendada kaubandust kahjustavate mõjude olemasolu. Seega ei saa määruse nr 3286/94 kohaldamisel kaubandustakistuse mõistet lahutada mõistest „kaubandust kahjustavad mõjud". Teisiti öeldes, selleks, et komisjoni arvates oleks tegemist „kaubandustakistusega" määruse nr 3286/94 tähenduses, peavad ettevõtjad tõendama, et nad kannatavad „kaubandust kahjustavate mõjude" tõttu määruse nr 3286/94 artikli 2 lõike 4

tähenduses. Vastupidise tõlgenduse tulemuseks oleks ühenduse ettevõtjatele tõelise *actio popularis*'e õiguse andmine.

47 Komisjoni väitel on käesoleval juhul mõistet „kaubandustakistus" kohaldatud just sellises tähenduses, seda nii uurimisaruande raames kui ka vaidlustatud otsuse vastuvõtmisel. Seega ei ole selline käsitus hagejatele uudne. Siinjuures viitab komisjon vaidlustatud otsusele, mille kohaselt ei suutnud uurimine tõendada, nagu oleks kaebuse esitaja Ühendriikide otsuse — kohaldada tariifikontsessioonide peatamist valikuliselt — tõttu tekkinud kahjulike kaubandusmõjude tagajärjel kannatanud, välja arvatud kaubandusmõju, mis tuleneb „lubatud ja Ameerika Ühendriikide poolt WTO asutamislepingu raames õiguspäraselt kohaldatud kontsessioonide peatamisest". Sellest järeldab komisjon esiteks, et Ühendriikide meetmed olid võetud WTO poolt ette nähtud põhimõtteid järgides, ja teiseks, et kuna kaebuse esitaja ei suutnud tõendada ühegi kahjuliku kaubandusmõju olemasolu, siis vastupidi hagejate väitele „kaubandustakistust" määruse nr 3286/94 tähenduses ei esine.

Esimese Astme Kohtu hinnang

48 Esmalt tuleb märkida, et määruse nr 3286/94 alusel ühendusepoolse meetme võtmine kooskõlas rahvusvaheliste kaubanduseeskirjadega kolmanda riigi tekitatud või säilitatud kaubandustakistuste vastu, millel on mõju viimase turule, eeldab vähemalt kolme tingimuse kumulatiivset täitmist — nimelt määruses defineeritud kaubandustakistuse olemasolu, nimetatud takistusest tingitud kaubandust kahjustava mõju olemasolu ja ühenduse huvides meetmete võtmise vajadust. Kui komisjon määruse nr 3286/94 kohaselt algatatud uurimismenetluse tulemusena nendib, et üks eespool nimetatud tingimustest on täitmata, on ühenduse institutsioonidel õigus sedastada, et selliseid meetmeid ei ole vaja võtta.

49 Mis puudutab kaubandustakistuse mõistet, siis tuleb meenutada, et määruse nr 3286/94 artikli 2 lõike 1 kohaselt on:

„[...] kaubandustakistused - igasugused kolmanda riigi kehtestatud või säilitatud kaubandustavad, mille suhtes rahvusvahelised kaubanduseeskirjad näevad ette hagemisõiguse. Selline hagemisõigus on olemas, kui rahvusvahelised kaubanduseeskirjad kas otseselt keelustavad asjaomase tava või annavad sellest tavast mõjutatud teisele poolele õiguse taotleda kõnealuse tava mõju kõrvaldamist."

50 Käesolevas kohtuasjas ei ole vaidlust selles, et komisjon vaidlustatud otsuses sedastas, et FICF kaebas kaubandustakistuse peale, mis on tingitud Ühendriikide-poolsest tariifikontsessioonide peatamisest Euroopa Ühenduse liikmesriikide, välja arvatud Ühendkuningriik, valmissinepi eksportööride suhtes — sanktsioon, mille vaidlustatud otsus kvalifitseeris „valikuliseks".

51 Hagejate väitel on komisjon selliselt talitades eiranud määruse nr 3286/94 artikli 2 lõikes 1 sätestatud kaubandustakistuse definitsiooni, kuna ta pidas antud juhul silmas vaid definitsioonis sisalduvat „õigusvastasuse" tunnust.

52 Selle seisukohaga ei saa nõustuda.

53 Esiteks tuleb märkida, et määruse nr 3286/94 kaubandustakistuse definitsioonis sisalduvaid tunnuseid ei saa kunstlikult selliselt lahutada, nagu seda soovitavad hagejad. Kaubandustakistus, millele võib määruse nr 3286/94 kohaldamiseks viidata, eeldab rahvusvaheliste kaubanduseeskirjade kohase hagemisõiguse olemasolu.

Selline tõlgendus tuleneb eelkõige nimetatud määruse artikli 1 lõikes 1 sisalduvast viitest „kui rahvusvahelistest kohustustest ja menetlustest ei tulene teisiti". Seda toetab määruse nr 3286/94 seitsmes põhjendus, mis täpsustab, et „kõnealuse [määruses sätestatud] mehhanismi eesmärk on luua menetlusvahendid selleks, et nõuda ühenduse asutuste reageerimist kolmandate riikide kehtestatud või säilitatud kaubandustakistustele [...], tingimusel et kohaldatavate rahvusvahelistele kaubanduseeskirjade kohaselt on selliste takistuste suhtes olemas hagemisõigus". Teistsugune tõlgendus viiks selleni, et igasugust kolmandate riikide tekitatud või säilitatud kaubandustava võiks käsitleda kaubandustakistusena isegi siis, kui rahvusvahelised kaubanduseeskirjad hagemisõigust ette ei näe.

54 Mis puudutab hagejate argumenti, mille kohaselt komisjoni tõlgendus moonutab FICF poolt komisjonile esitatud kaebuse ulatust, tuleb meenutada, et vastupidi hagejate poolt Esimese Astme Kohtus kinnitatule ei väitnud kaebuse esitaja seda, et Ühendriikide poolt teatud ühenduse päritolu toodete vastu suunatud tariifikontsessioonide peatamise meetmed, summas 116,8 miljonit USD, jäävad mõiste „kaubandustakistus" piiridesse. Kaebuses mööndi, et VLO oli andnud nende meetmete jaoks loa 26. juulil 1999. Seevastu oli kaebuse esitaja oma arutlustes Ühendriikide meetmete kvalifitseerimisest „kaubandustakistusena" määruse nr 3286/94 tähenduses (kaebuse punkt IV) seisukohal, et tegemist oli WTO eeskirjade rikkumisega, sest „õiguspäraselt ei saanud Ühendriigid valida vastuabinõude kohaldamist teatud Euroopa Liidu liikmesriikide suhtes ja mitte teiste suhtes" (kaebuse punkt IV.1, lk 8) ning „Ühendriikide valikuline vastuabinõude kohaldamine sea[dis] vahekohtunike poolt kontsessioonide peatamise määra kindlaksmääramise kahtluse alla" (kaebuse punkt IV.2, lk 11). Veelgi enam, ta möönis, et „vaekogu ja apellatsioonikogu otsustes ja soovitustes viidati „Euroopa Ühendustele" [ja et] seega pidid Ühendriigid kohaldama meetmeid „Euroopa Ühendustele", tegemata vahet liikmesriikide vahel, kes kõik on ühenduse vaidlustatud meetmeid kohaldanud," (kaebuse punkt 13). Lõpuks rõhutas ta, et kuna vastuabinõud olid suunatud vaid neljateistkümne liikmesriigi vastu viieteistkümnest, „moonutas Ühendriikide suhtumine asutamislepingus sätestatud, ühendusele omase kaubanduspoliitika olemust" (kaebuse punkt 14).

55 Sellest järeldub, et kaebuses nimetatud kaubandustakistus seisnes üksnes Ühendriikide-poolses tariifikontsessioonide peatamise meetmete valikulises kohaldamises ja komisjon ei ole kaebuse ulatust moonutanud. Peale selle märgib Esimese Astme Kohus, et võttes arvesse eespool punktis 53 täpsustatud kaubandustakistuse definitsiooni, ei saanud antud juhul kaubandustakistuseks määruse nr 3286/94 tähenduses olla miski muu, kui ainult tariifikontsessioonide peatamise meetmete valikuline kohaldamine Ühendriikide poolt. Tõepoolest, kuna määruse nr 3286/94 kohaldamisalasse jäävad vaid sellised kaubandustakistused, mille suhtes rahvusvahelised kaubanduseeskirjad näevad ette hagemisõiguse, ei saa VLO poolt lubatud Ühendriikide-poolsete tariifikontsessiooni peatamise meetmete suhtes määrusekohast menetlust algatada, sest põhimõtteliselt ei sisaldu rahvusvahelistes kaubanduseeskirjades nende suhtes mingisugust ühenduse hagemisõigust. See on põhjus, miks eespool punktis 20 osutatud uurimismenetluse algatamise teate punktis 4 märgiti, et kaebuses nimetatud kaubandustakistus seisnes „pigem mitme ühenduse liikmesriigi kui ühenduse kui terviku vastu suunatud kaubandusmeetmete [...]" säilitamises ja, et FICF väitis, ilma selle hinnangu täpsust Esimese Astme Kohtus vaidlustamata, et „käitumine, mille puhul meetmete kohaldamist taotletakse kõigi liikmesriikide suhtes, kuid kohaldatakse vaid mõnede suhtes nendest, kahjustab vaidluste lahendamise käsitusleppe toimimise ettearvatavust". Peale selle tuleb täpsustada, et komisjoni koostatud uurimisaruande punktis 1.4, pealkirjaga „The obstacle to trade" (kaubandustakistus), oli märgitud:

„[...] on oluline rõhutada, et käesolevas uurimismenetluses käsitletav kaubandustakistus ei seisne mitte kontsessioonide peatamises Ameerika Ühendriikide poolt nn „hormoonide" asja järel, vaid viisis, kuidas Ühendriigid seda peatamist rakendasid. Nii ei vaidlusta kaebuse esitaja Ühendriikide õigust eespool nimetatud kontsessioone WTO vaidluste lahendamise käsitusleppe alusel peatada, vaid ainult Ühendriikide õiguse peatada neid ühenduse teatud liikmesriikide suhtes, välistades teised." [Siin ja edaspidi on aruannet tsiteeritud mitteametlikus tõlkes.]

56 Vastupidi hagejate väitele, et kaebuses määratletud kaubandustakistus seisneb Ühendriikide meetmete valikulises kohaldamises liikmeriikide suhtes, on vaidlusta-

tud otsuse kolmas ja kuues põhjendus kooskõlas nii määruse nr 3286/94 artikli 2 lõikes 1 sätestatud „kaubandustakistuse" mõistega kui ka antud juhul kaebusest tulenenud määratlusega, mida järgiti ka uurimismenetluse algatamise teates ja uurimisaruandes.

57 Eelnenud arutlusest järeldub, et vastupidi hagejate väitele ei piirdunud komisjon antud juhul vaid kaubandustakistuse definitsioonis sisalduva „õigusvastasuse" tunnusega, vaid võttis arvesse kaubandustakistuse mõiste kõik lahutamatud tunnused, nii nagu need on esitatud määruse nr 3286/94 artikli 2 lõikes 1.

58 Nendel tingimustel tuleb esimene väide tagasi lükata.

Teine väide, mis tuleneb määruse nr 3286/94 artikli 2 lõike 4 rikkumisest

Poolte argumendid

59 Hagejad on seisukohal, et kaubandustakistuse mõiste kitsendamine nii, nagu seda on tehtud vaidlustatud otsuses, viib ühtlasi paratamatult määruse nr 3286/94 artikli 2 lõike 4 tähenduses „kaubandust kahjustava mõju" eksliku analüüsini, rikkudes seda sätet. Hagejate väitel oleks komisjon pidanud hindama alates 1999. aasta juulist õigusvastaselt kohaldatud ja hagejate poolt vaidlustatud täiendava 100% *ad valorem* tollimaksu tekitatud kaubandust kahjustavat mõju ning mitte ainult Ühendriikide meetmete õigusvastasust puudutavat osa, st nimetatud meetmete valikulist kohaldamist.

60 Peale selle leiavad hagejad, et komisjoni otsust mõjutab ka ilmne viga uurimisaruandes sisalduvate andmete hindamisel. Komisjoni vaidlustatud otsuses tehtud järeldused, mille kohaselt „uurimine ei tõendanud, nagu võimaldaks [tariifi] kontsessioonide peatamise kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes kaebuse esitajal rohkem valmissinepit Ühendriikide turule eksportida", saab ümber lükata, kui võrrelda uurimisaruandes sisalduvaid statistilisi andmeid valmissinepi impordi languse kohta ühenduse liikmesriikidest, v.a Ühendkuningriik, ja impordi kasvu kohta viimatinimetatud liikmesriigist.

61 Komisjon väidab vastu, et ta on Ühendriikide poolt valmissinepi suhtes kohaldatud tariifikontsessioonide peatamisega kaasnenud kaubandusmõjude iseloomu korrektselt hinnanud.

62 Komisjon märgib, et uurimisaruande järeldustest ei tulenenud mingisugust „ühendatud anumate" efekti olemasolu, ühelt poolt, kaebuse esitajate Ühendriikidesse ekspordi languse ning, teiselt poolt, Briti ekspordi märkimisväärse ja pikaajalise kasvu vahel. Komisjoni väitel näitavad uurimisaruandes toodud andmed, et Ühendriikide otsus, Ühendkuningriigi päritolu toodete suhtes tariifikontsessioonide peatamist mitte kohaldada, ei soodustanud Briti sinepi eksporti Ühendriikidesse ega ole kaebuse esitajale tekitatud kaubandust kahjustavate mõjude põhjuseks. Vaid siis, kui uurimismenetlus oleks suutnud tõendada, et meetmete valikulisus on Euroopas valmistatud sinepi turule kaasa toonud kestvaid ja olulisi tagajärgi, oleks kaebuse esitajale olnud põhjustatud kaubandust kahjustavaid mõjusid määruse nr 3286/94 tähenduses. Siiski meenutab komisjon ka seda, et määruse nr 3286/94 artikli 2 lõige 4 sisaldab mõiste „kaubandust kahjustavad mõjud" täpset määratlust, viidates kaubandustakistustest tingitud mõjudele, millel on märgatav toime ühenduse või ühenduse piirkonna majandusele või ühenduse majandustegevuse valdkonnale. Komisjoni arvates ei saa asjaolu, et „kaebuse esitaja on kahjulike mõjude ohver, pidada iseenesest piisavaks õigustamaks meetmete võtmist ühenduse institutsioonide poolt".

63 Lõpuks on komisjoni väitel vaidlustatud otsuses tõesti märgitud, et uurimine ei suutnud tõendada, nagu oleksid Ühendriikide vastuabinõude valikulisusega kaasnenud määruse nr 3286/94 kriteeriumidele vastavad kaubandust kahjustavad mõjud.

Esimese Astme Kohtu hinnang

64 Kõigepealt tuleb meenutada, et määruse nr 3286/94 artikli 2 lõike 4 kohaselt on:

„kaubandust kahjustavad mõjud - mõjud, mida kaubandustakistus seoses mingi toote või teenusega põhjustab või ähvardab põhjustada kolmanda riigi turul ühenduse ettevõtjatele ja millel on märgatav toime ühenduse või ühenduse piirkonna majandusele või sealse majandustegevuse valdkonnale. Fakti, et kaebuse esitaja kannatab selliste kahjustavate mõjude tõttu, ei loeta piisavaks, et iseenesest õigustada ühenduse asutusi samme astuma."

65 Sellest definitsioonist järeldub, et määruses nr 3286/94 peetakse silmas põhjuslikku seost tegelike („põhjustab") või võimalike („ähvardab põhjustada") kaubandust kahjustavate mõjude ja kaubandustakistuse vahel, nagu see igal konkreetsel juhul määruse nr 3286/94 tähenduses tuvastatakse. Seda tõlgendust toetavad määruse nr 3286/94 seitsmes põhjendus, mille kohaselt on kõnealuse mehhanismi eesmärk võimaldada nõuda ühenduse asutuste reageerimist kolmandate riikide kehtestatud kaubandustakistustele, millel on kaubandust kahjustavad mõjud, ning samuti nimetatud määruse artikli 4 lõige 2, mis reguleerib kaebuse sisu, nõudes, et see sisaldaks piisavalt tõendusmaterjali kaubandustakistuste ja „nendest tuleneva" kaubandust kahjustava mõju olemasolu kohta. Peale selle peavad kaubandust

kahjustavad mõjud määruse nr 3286/94 tähenduses omama veel märgatavat toimet ühenduse või selle piirkonna majandusele või ühenduse majandustegevuse valdkonnale.

66 Mis puudutab hagejate argumenti, mille kohaselt ei oleks komisjon kaubandust kahjustavate mõjude analüüsimisel tohtinud piirduda vaid tariifikontsessioonide peatamise valikulisest kohaldamisest põhjustatutega, siis leidis Esimese Astme Kohus, et võttes arvesse esimese väite kohta eespool öeldut ja seda, et määruse nr 3286/94 tähenduses „kaubandustakistuse" ja „kaubandust kahjustavate mõjude" vahel peab olema põhjuslik seos, tuleb see argument tagasi lükata. Kuna käesolevas asjas on väidetavaks „kaubandustakistuseks" määruse nr 3286/94 tähenduses tariifikontsessioonide peatamise valikuline kohaldamine valmissinepi Ühendriikidesse ekspordi suhtes, pidi komisjon oma „kaubandust kahjustavate mõjude" analüüsis piirduma nende mõjudega, millel oli nimetatud takistusega põhjuslik seos.

67 Sellises olukorras tuleb kontrollida, kas komisjon on, nii nagu seda väidavad hagejad, teinud ilmse vea uurimisaruandes sisalduvate andmete hindamisel, leides vaidlustatud otsuse kuuendas põhjenduses, et „uurimine ei tõendanud, nagu võimaldaks [tariifi]kontsessioonide peatamise kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes kaebuse esitajal rohkem valmissinepit Ühendriikide turule eksportida".

68 Selles osas tuleb esmalt rõhutada ühte erinevust vaidlustatud otsuse eespool viidatud kuuenda põhjenduse sõnastuse prantsuskeelse versiooni ja enamiku teiste keeleversioonide vahel. Nimelt, vastupidiselt prantsuskeelsele tekstile, kus kasutatakse määrsõna „davantage" (rohkem), viidatakse enamikus teistes keeleversioonides „suurematele" või „paremate ekspordivõimalustele". Nii on eespool viidatud lõigu versioonides: inglise keeles („[...] would result in greater export opportunities [...]"), saksa keeles („[...] für den Antragsteller zu besseren Ausfuhrmöglichkeiten für Senf

[...]"), taani keeles („[...] at klageren ville få større muligheder for at eksportere [...]"), hispaania keeles („[...] traería consigo majores oportunidades para el denunciante de exportar [...]"), soome keeles („[...] valituksen tekijän [...] viennin mahdollisuuksien laajenemiseen [...]"), itaalia keeles („[...] comporterebbe per il denunziante maggiori opportunità di esportazione [...]"), portugali keeles („[...] se traduziria, par o autor da denúncia, em maiores oportunidades de exportação [...]") ja rootsi keeles („[...] bättre utsiker för den klagande att exportera [...]").

69 Esimese Astme Kohus on seisukohal, et eespool tsiteeritud, erinevates keeltes väljendatud lõigu mõte, mis on väidetud ilmse hindamisvea uurimisel asjakohane, on esiteks vähem otseselt siduv, kui see on prantsuskeelses versioonis määrsõna „davantage" kasutamisel neljateistkümnest ühenduse liikmeriigist pärineva valmissinepi Ühendriikidesse ekspordi languse ja Ühendkuningriigist pärineva sama toote ekspordi kasvu vahel, ja teiseks on see ajalise mõjuga valmissinepi ekspordi määra suhtes Ühendriikidesse.

70 Seejärel tuleb märkida, et hagejad ei vaidlusta uurimisaruandes esitatud valmissinepi ekspordi andmeid Ühendriikidesse, mis käsitlevad esiteks eksporti ühenduse liikmesriikidest (v.a Ühendkuningriik) ja teiseks eksporti Ühendkuningriigist. Peale selle ei vaidlusta hagejad ka uurimisaruandes kasutatud kaubandustakistusest — sellisena, nagu see on uurimisaruande punktis 1.4 tuvastatud ja eespool punktis 55 osundatud — põhjustatud kaubandust kahjustavate mõjude kindlaksmääramise meetodit.

71 Sellistel asjaoludel tuleneb nii uurimisaruande andmetest kui ka tehtud analüüsist, et komisjoni vaidlustatud otsuse kuuendas põhjenduses tehtud järeldus ei ole ilmselt ekslik.

72 Tuleb märkida, et aastate 1996–1998 ja 2000. aasta ekspordi keskmist võrreldes moodustas Ühendkuningriigist pärineva valmissinepi ekspordi kasv Ühendriikidesse teiste ühenduse liikmesriikide valmissinepi ekspordiga võrreldes nii väärtuseliselt kui ka mahult väga väikese osa ja suuruse. Seega, isegi kui oletada, et teised liikmesriigid peale Ühendkuningriigi oleksid sellest kasvust kasu saanud juhul, kui Ühendriikide vastuabinõusid oleks laiendatud ka Ühendkuningriigist pärinevale valmissinepile — mida hagejad ei ole tõendanud — ei oleks nende eksportijate ekspordivõimalused ikkagi suurenenud.

73 Veelgi enam, komisjoni poolt uurimismenetluses kasutatud teabest selgub, et Ühendriikide valmissinepi importijad otsisid alternatiivseid tarnijaid väljaspool ühendust, kes kasutasid laialdaselt ära Ühendriikide ametiasutuste poolt ühenduse liikmesriikidest pärineva valmissinepi suhtes kehtestatud tariifikontsessioonide peatamist.

74 Eeltoodust järeldub, et teine väide tuleb tagasi lükata.

Kolmas väide, mis tuleneb määruse nr 3286/94 artikli 10 lõike 5 rikkumisest

Poolte argumendid

75 Kõigepealt märgivad hagejad, et määruse nr 3286/94 artikli 10 lõikes 5 on üks kirjavahemärgistuse viga. Lähtudes selle sätte „parandatud versioonist" [parandus puudutab vaid prantsuskeelset teksti], väidavad hagejad, et määruse nr 3286/94

artikli 10 lõige 5 nõuab, et kaubandust kahjustavate mõjude kontrollimisel arvestaks komisjon ka sätteid, põhimõtteid või tavasid, mis reguleerivad hagemisõigust vastavalt rahvusvahelistele kaubanduseeskirjadele. Hagejad on seisukohal, et kuigi komisjon on uurimisaruande koostamisel hinnanud Ühendriikide meetmete vastavust WTO eeskirjadele, ei ole ta vaidlustatud otsuses teinud ühtegi võrdlevat analüüsi, mis antud juhul kujutab endast määruse nr 3286/94 artikli 10 lõike 5 rikkumist. Peale selle pole vaidlustatud otsus hagejate arvates ka põhjendatud, kuna komisjon pole selgitanud põhjusi, miks väidetud kaubandustakistuse kohta uurimisaruandes koostatud õiguslik analüüs ei sisaldu vaidlustatud otsuses.

76 Vaidlustamata asjaolu, et määruse nr 3286/94 artikli 10 lõike 5 prantsuskeelne versioon sisaldab hagejate poolt osutatud viga, on komisjon seisukohal, et see väide on põhjendamata.

Esimese Astme Kohtu hinnang

77 Määruse nr 3286/94 artikli 10 lõike 5 prantsuskeelne versioon sätestab: „[l]a Commission tient compte aussi, dans son examen, des éléments de preuve concernant les effets commerciaux défavorables, des dispositions, principes ou practiques qui régissent le droit d'engager une action au titre des règles de commerce internationales applicables évoqées à l'article 2, paragraphe 1".

78 Nagu hagejad oma kirjalikes seisukohtades õigesti on märkinud, ilma et komisjon seda oleks vaidlustanud, sisaldab see versioon ühte süntaksi viga, nimelt üleliigset koma sõna „examen" järel. Määruse nr 3286/94 artikli 10 lõike 5 struktuur, mis nõuaks sidesõna „et" (ja) lisamist pärast määrsõna „défavorables" (kahjustavad), kui see koma oleks asjakohane, samuti lõike asend käsitletavas artiklis, mille eesmärgiks

on „tõendite kontrollimine", viivad järelduseni, et sõna „examen" järel ei pea koma olema. Peale selle lähtuvad sellisest loogikast määruse nr 3286/94 artikli 10 lõike 5 muud keeleversioonid, viidates kaubandust kahjustavate mõjude tõendite kontrollimisele.

79 Seetõttu tuleb määruse nr 3286/94 artikli 10 lõiget 5 lugeda järgnevalt: „[k]ontrollides tõendeid kaubandust kahjustavate mõjude kohta, peab komisjon silmas sätteid, põhimõtteid või tavasid, mis reguleerivad hagemisõigust vastavalt artikli 2 lõikes 1 märgitud asjaomastele rahvusvahelistele [kaubandus]eeskirjadele".

80 Siiski on hagejad, väites, et nimetatud säte kohustas komisjoni vaidlustatud otsuse tegemisel analüüsima väidetud kaubandustakistuse vastavust WTO raames sõlmitud lepingutega, määruse nr 3286/94 artikli 10 lõiget 5 valesti tõlgendanud.

81 Eespool punktis 48 esmalt märgitust lähtudes on komisjon antud juhul õigesti nentinud, et kuna uurimisaruandes analüüsitud kvantitatiivsed tõendid ei võimaldanud määruse nr 3286/94 tähenduses kaubandust kahjustavate mõjude olemasolu tuvastada, ei olnud tal kohustust arvesse võtta neid sätteid, põhimõtteid või tavasid, mis reguleerivad hagemisõigust vastavalt rahvusvahelistele kaubanduseeskirjadele.

82 Mis puudutab vaidlustatud otsuse väidetavat põhjendamatust, tuleb märkida, et kuna komisjon oli määruse nr 3286/94 tähenduses kaubandust kahjustavate mõjude puudumise õigesti tuvastanud, ei pidanud ta nimetatud määruse artikli 10 lõikes 5 loetletud täiendavaid asjalolusid enam uurima ega otsust selles osas põhjendama.

83 Sellest lähtudes tuleb kolmas väide tagasi lükata.

Neljas väide, mis tuleneb määruse nr 3286/94 artikli 11 lõike 1 rikkumisest

Poolte argumendid

84 Hagejad kinnitavad, et vaidlustatud otsuses on omavahel segamini aetud määruse nr 3286/94 artikli 11 lõikes 1 nimetatud „ühenduse huvid" ja kaebuse esitaja huvid. Hagejate arvates ei ole selline lähenemine vastuolus mitte ainult nimetatud sättega, vaid eirab antud juhul ka asjaolu, et uurimismenetlusse on astunud teised pooled ja et menetluse algatamisest teatamisel, 1. augustil 2001, oli komisjon tunnustanud ühenduse huvi „võtta meetmed Ühendriikide tavade suhtes, mis võivad kujutada süsteemset ohtu ühenduse rollile WTO-s ning kahjustada rängalt [ühenduse] ühtekuuluvust ja solidaarsust, iga üksiku liikmesriigi välistamine kaubanduskontsessioonide peatamisest toob vältimatult kaasa kõigi teiste koormuse suurenemise".

85 Peale selle väidavad hagejad, et komisjoni poolt Esimese Astme Kohtumenetluses esitatud märkused, mille kohaselt kaebuse esitaja huvi analüüs on ühenduse huvi analüüsi eeltingimus, on vaidlustatud otsusega vastuolus, kuna uurimismenetluse lõpetamist ei põhjendanud komisjon mitte kaebuse esitaja vaid ühenduse huvi

puudumisega. Igal juhul arvavad hagejad, et komisjoni poolt kirjalikus menetluses kaebuse esitaja ja ühenduse huvide vahel vahe tegemine toetab nende argumenti, mille kohaselt vaidlustatud otsus rikub määruse nr 3286/94 artikli 11 lõiget 1.

86 Komisjon märgib, et määrus nr 3286/94 ei defineeri mõistet „ühenduse huvid" ja jätab selles suhtes komisjonile laiaulatusliku kaalutlusõiguse. Komisjoni arvates on nimetatud mõistel sellegipoolest määruse nr 3286/94 üldises ülesehituses väga konkreetne roll — välistada meetmete võtmine põhimõtte pärast või *in abstracto*. Teisiti öeldes väidab komisjon, et kaebuse esitaja ei saa toetuda määrusele nr 3286/94, selleks et nõuda komisjonilt ühenduse üldiste huvide kaitse põhimõttel meetmete võtmist, kui ta ise kaubandust kahjustavate mõjude tõttu kannatanud ei ole. Kuna käesolevas asjas ei ole hageja nende mõjude tõttu kannatanud rohkem, kui vastuabinõudele (õiguspäraselt) võis järgneda, ei ole meetmete võtmiseks vajaliku ühenduse huvi uurimise eeltingimus täidetud. Peale selle näitasid uurimisaruande järeldused selgesti, et hagejatel puudub igasugune huvi selleks, et Ühendriikide meetmed oleksid kõigile ühenduse liikmesriikidele ühtlaselt kohaldatud.

87 Oma vastulauses täpsustab komisjon samuti seda, et ta arvestas käesolevas asjas kõikide huve, k.a menetlusse astunud ettevõtjate huve, nagu seda on näha ka uurimisaruandest, mille järeldused on vaidlustatud otsuses täielikult arvesse võetud. Igal juhul puudutab Ühendriikide meetmete valikulisus põhiliselt valmissinepit, kuna antud juhul eksporditi Ühendkuningriigist vaid seda toodet, seega erinevalt Roqueforti juustust, hanemaksast ja šalottsibulatest.

88 Lõpetuseks arvab komisjon, et ta on uurimisaruande järelduste põhjal andnud õige hinnangu, mille kohaselt menetluse jätkamine ei olnud ühenduse huvides.

Esimese Astme Kohtu hinnang

— Esialgsed märkused

89 Määrus nr 3286/94 ei sisalda mõiste „ühenduse huvid" definitsiooni ega täpsusta, millised sätted nende huvide uurimist reguleerivad. Sellele mõistele viitavad siiski mitmed määruse nr 3286/94 sätted.

90 Määruse nr 3286/94 artikli 8 lõike 1 kohaselt algatab komisjon uurimismenetluse „[k]ui [talle] [...] tundub pärast konsultatsiooni, et on olemas piisav hulk tõendeid, mis õigustab uurimismenetluse algatamist, ja et see on vajalik ühenduse huvides".

91 Peale selle sätestab määruse nr 3286/94 artikli 11 lõige 1, et „[k]ui uurimismenetluse tulemusena selgub, et ühenduse huvid ei nõua meetmete võtmist, lõpetatakse menetlus kooskõlas artikliga 14".

92 Lisaks sätestab määruse nr 3286/94 artikli 12 lõige 1, et „[k]ui selgub (uurimismenetluse tulemusel, kui just tegelik ja õiguslik olukord ei ole sellised, et uurimismenetlust ei nõuta), et ühenduse huvides on vaja võtta meede rahvusvahelistest kaubanduseeskirjadest tulenevate ühenduse õiguste kasutamise tagamiseks, pidades silmas kolmandate riikide tekitatud või säilitatud kaubandustakistuste [...] kaubandust kahjustavate mõjude eemaldamist, määratakse kohased meetmed kindlaks".

93 Neid sätteid tuleb tõlgendada vastavuses määruse nr 3286/94 viieteistkümnenda põhjendusega, mille kohaselt „komisjon [...] on kohustatud ühenduse rahvusvaheliste õiguste ja kohustuste raames reageerima kolmandate riikide kehtestatud ja säilitatud kaubandustakistustele ainult siis, kui sekkumist nõuavad ühenduse huvid, ja selliste huvide kaalumisel peaks[...] komisjon [...] vajalikul määral arvestama menetluse kõikide huvitatud poolte seisukohti".

94 Küsimus sellest, kas ühenduse huvi nõuab meetme võtmist, eeldab keeruliste majanduslike olukordade hindamist ja selle hindamise kohtulik kontroll peab piirduma menetlusnormide täitmise järgimise, vaidlustatud valiku aluseks olnud asjaolude arvessevõtmise täpsuse, nende asjaolude hindamisel ilmsete vigade puudumise või võimu kuritarvitamise puudumise kontrolliga (vt selle kohta Euroopa Kohtu 10. märtsi 1992. aasta otsus kohtuasjas C-179/87: Sharp Corporation *v.* nõukogu, EKL 1992, lk I-1635, punkt 58, ja Esimese Astme Kohtu 15. oktoobri 1998. aasta otsus kohtuasjas T-2/95: Industrie des poudres sphériques *v.* nõukogu, EKL 1998, lk II-3939, punkt 292). Kui ühenduste kohus menetleb hagiavaldust komisjoni otsuse, millega lõpetatakse kaubandustakistuste uurimismenetlus ühenduse huvi puudumise tõttu määruse nr 3286/94 alusel, tühistamise nõudes, hõlmab kohtulik kontroll ka õigusnormi rikkumise puudumise uurimist (vt analoogselt Esimese Astme Kohtu 8. juuli 2003. aasta otsus kohtuasjas T-132/01: Euroalliages jt *v.* komisjon, EKL 2003, lk II-2359, punkt 49). Sellist dumpinguvastaste meetmete uurimise valdkonnas kehtivat kohtuliku kontrolli piirangut kohaldatakse *a fortiori* menetluses, millel on palju üldisem kohaldamisala ja mis võib teatud juhtudel viia rahvusvahelise kaebuse esitamiseni.

95 Nendest põhjendustest lähtudes tuleb kontrollida — nagu hagejadki kinnitavad — esiteks, kas ühenduse huvi kõnealuse kaubandustakistuse suhtes meetmeid võtta on uurimismenetluse algatamise staadiumis piisavalt uuritud ja tuvastatud, ning teiseks, kas komisjon sarnastas või samastas ühenduse huvid kaebuse esitaja erahuvidega, võtmata arvesse teiste huvitatud poolte huvisid.

— Ühenduse huvi hindamine uurimismenetluse algatamise teate avaldamise staadiumis

96 Uurimismenetluse algatamise teate punktis 6 märgib komisjon:

„Ühenduse huvides on võtta meetmed Ühendriikide tavade suhtes, mis võivad kujutada süsteemset ohtu ühenduse rollile WTO-s ning kahjustada rängalt [ühenduse] ühtekuuluvust ja solidaarsust; iga üksiku liikmesriigi välistamine kaubanduskontsessioonide peatamisest toob vältimatult kaasa kõigi teiste koormuse suurenemise. Seega on põhjendatud, et ühenduse huvides on algatada uurimismenetlus."

97 Üldises plaanis tuleb märkida, et ühenduse huvi hindamine, mis tehakse uurimismenetluse algatamise staadiumis, on oma olemuselt ettevalmistava iseloomuga. Seda ei saa sarnastada hilisemas staadiumis, st uurimismenetluse lõpus, tehtava hindamisega, mil tuleb otsustada, kas meetme võtmine on ühenduse huvides vajalik.

98 Teistsugune tõlgendus tähendaks seda, et niipea, kui komisjon otsustab uurimismenetluse algatada, peab ta automaatselt võimaliku ühenduse meetme võtmise otsustamise staadiumis käsitlema seda meedet kui vajalikku, niivõrd kuivõrd määruse nr 3286/94 kohaldamise muud õiguslikud tingimused — kaubandustakistuse ja sellest tulenevate kaubanduse kahjulike mõjude olemasolu — on täidetud, jättes komisjoni seeläbi kaalutlusruumist ilma.

99 Antud juhul ei saanud uurimismenetluse algatamise teate punkti 6 üldist sõnastust tõlgendada selliselt, nagu oleks komisjon loobunud igasugusest õigusest uurimis-

menetluse lõppedes otsustada, kas ühenduse huvid antud asjas nõudsid meetme võtmist või ei. Piisab märkimisest, et menetluse algatamise teate punkt 6 piirdus järeldusega, et ühenduse huvides on „algatada uurimismenetlus".

100 Järelikult tuleb hagejate esimene argument tagasi lükata.

— Ühenduse huvide sarnastamine või samastamine kaebuse esitaja erahuvidega ja teiste huvitatud poolte huvide arvestamata jätmine.

101 Käesolev argument põhineb sisuliselt kahel järgneval vastuväitel, esiteks teiste huvitatud poolte, v.a kaebuse esitaja, huvide arvestamata jätmine ja teiseks ühenduse huvi sarnastamine või samastamine kaebuse esitaja huviga.

102 Esimese vastuväite kohta tuleb märkida, et vaidlustatud otsuses ei mainita nimetatud pooli mingil moel.

103 See asjaolu ei kujuta endast antud juhul siiski määruse nr 3286/94 artikli 11 lõike 1 rikkumist.

104 Nii nagu käesoleva kohtuasja punktide 91 ja 93 koosmõjust tuleneb, tagab määruse nr 3286/94 artikli 11 lõige 1 tõlgendatuna vastavuses nimetatud määruse viieteistkümnenda põhjendusega selle, et uurimismenetluses ühenduse huvi

hinnates arvestatakse kõikide huvitatud poolte esitatud arvamustega. Sellest järeldub, et ühenduse huvi hindamisel, eriti uurimismenetluses, tuleb kaaluda erinevate huvitatud poolte huvisid ja üldist huvi (vt analoogselt eespool viidatud kohtuotsus Euroalliages jt *v.* komisjon).

105 Antud juhul ei ole vaidlust selles, et pärast uurimismenetluse algatamise teate avaldamist väljendasid huvitatud pooled komisjonile oma soovi astuda, nende endi vastavate toodete osas, kaebuse esitaja väidetud kaubandustakistuse suhtes alustatud menetlusse. Sarnaselt valmissinepi Ühendriikidesse ekspordi suhtes tehtud analüüsiga hinnati uurimisaruandes ka huvitatud poolte vastavate toodete puhul seda, kas kaebuses väidetud kaubandustakistusega on kaasnenud kaubandust kahjustavaid mõjusid. Sarnaselt uurimisaruandes kaebuse esitaja olukorra suhtes tehtud järeldustega näitas uurimisaruanne ka seekord, et Ühendriikide valikulised meetmed ei olnud põhjustanud neid kaubandusmõjusid, mille tõttu kannatasid huvitatud pooled, kelle tooted, kõigele lisaks, ei olnud Ühendriikide turule ekspordil konkurentsis Ühendkuningriigist pärinevate toodetega. Ühenduse huvide analüüsimisel märgiti uurimisaruandes, eriti selle punktis 4, et „nii nagu juba eespool märgitud, WTO organites menetluse algatamine ei saa kõrvaldada ega vähendada neid majandusprobleeme, millega kaebuse esitajad kokku puutuvad". Kuigi uurimisaruande punkti 4 see lõik käsitleb ekslikult kõiki pooli kaebuse esitajatena, näitab see siiski, et uurimisaruandes ühenduse huvi hindamisel võeti arvesse kõigi menetlusest huvitatud poolte huvid.

106 Peale selle pole hagejad kirjaliku menetluse kestel ühelgi ajahetkel väitnud, et huvitatud pooltel oleksid olnud kaebuse esitaja omadest erinevad huvid, mida komisjon uurimismenetluse käigus poleks arvesse võtnud.

107 Kui Esimese Astme Kohus hagejaid kohtuistungil küsitles, väitsid nad, et huvitatud pooltel puudus igasugune huvi taotleda Ühendriikide vastuabinõude laiendamist Ühendkuningriigile, kuna oli selge, et Ühendkuningriigis Roqueforti juustu, hanemaksa ja šalottsibulaid ei toodetud, seevastu oli neil huvi, et ühendus esitaks Ühendriikide meetmete peale kaebuse WTO organitele, mis Ühendriikide süüdimõistmise korral oleks hagejate arvates kaasa toonud selle, et nende tooted oleks VLO kinnitatud loendist kustutatud. Tuleb rõhutada, et isegi kui oletada, et niisugune huvi oleks kaebuse esitaja omast erinev, võttis komisjon selle argumentatsiooni uurimismenetluses arvesse, toonitades hagejate tõstatatud võimaluse hüpoteetilist iseloomu eriti selle tõttu, et loendi koostamine toodetest, mille suhtes tariifikontsessioonid peatakse, on Ühendriikide ametiasutuste ainupädevuses. Seega võttis komisjon selle huvi tõesti arvesse.

108 Seega ei saa seda asjaolu — et vaidlustatud otsuses ei käsitleta huvitatud pooltena, kelleks on käesoleva kohtuasja hagejad, mitte kedagi peale kaebuse esitaja — iseenesest käsitleda määruse nr 3286/94 artikli 11 lõike 1, tõlgendatuna vastavuses nimetatud määruse viieteistkümnenda põhjendusega, rikkumisena.

109 Sellest lähtudes tuleb teiste huvitatud poolte, v.a kaebuse esitaja, huvide arvestamata jätmisel põhinev vastuvastuväide tagasi lükata.

110 Pidades silmas vastuväidet ühenduse huvide võimalikust sarnastamisest kaebuse esitaja huvidega, tuleb kõigepealt viidata vaidlustatud otsuse kuuendale ja seitsmendale põhjendusele.

111 Vaidlustatud otsuse kuuendas põhjenduses, olles märkinud, et „[t]õepoolest uurimine ei tõendanud, nagu võimaldaks [tariifi]kontsessioonide peatamise kohaldamine Ühendkuningriigi suhtes kaebuse esitajal rohkem valmissinepit

Ühendriikide turule eksportida", ja seejärel täpsustanud, et „[j]ärelikult ei kaasne kaebuse esitaja nimetatud kaubandustakistusega mingisugust määruse tähenduses ebasoodsat mõju", jõudis komisjon järeldusele, et „[s]eega on uurimismenetlus vastavalt [määruse nr 3286/94] artiklile 11 tõestanud, et ühegi spetsiifilise meetme võtmine väidetud kaubandustakistuste suhtes ei ole ühenduse huvides *vajalik*".

112 Vaidlustatud otsuse seitsmendas põhjenduses järeldas komisjon, et „[u]urimismenetlus ei andnud piisavaid tõendeid, kinnitamaks ühenduse huvist tulenevat spetsiifilise meetme võtmise vajadust määruse alusel" ja et „[s]eega tuleb uurimismenetlus lõpetada".

113 Määrsõna „seega" kasutamine vaidlustatud otsuse kuuenda põhjenduse viimases lauses näitab, et komisjoni arvates tuleneb ühenduse huvides meetme võtmise vajaduse puudumine, vähemalt kaudselt, järeldusest, et kaebuse esitajal ei olnud mingit huvi tariifkontsessioonide peatamise laiendamise vastu Ühendkuningriigi suhtes, kuna kaebuse esitaja ei kannatanud mitte Ühendriikide meetmete valikulisusest tingitud kaubandust kahjustavate mõjude tõttu.

114 Tuleb märkida, et muuhulgas on komisjon oma kirjalikes märkustes kinnitanud, et kaebuse esitaja huvi peab olema enne tõendatud, kui ühenduse huvi saab üldse olemas olla. Sellega kaitses komisjon oma ideed, mille kohaselt kaebuse esitaja ei saa toetuda määrusele nr 3286/94, selleks et nõuda komisjonilt ühenduse üldiste huvide kaitse põhimõttel meetme võtmist, kui ta ise kaubandust kahjustavate mõjude tõttu kannatanud ei ole.

115 Seetõttu, vastupidi hagejate väitele, ei ole komisoni poolt Esimese Astme Kohtule kirjalikus menetluses esitatud argumentatsioon vaidlustatud otsuse põhjendustega vastuolus.

116 Järgnevalt tuleb osundada uurimisaruande asjakohaseid lõike. Uurimisaruande punktis 4 (pealkirjaga „Ühenduse huvid") märgib komisjon:

„Uurimistulemuste põhjal ei tuvastatud sellist kaubandust kahjustavat mõju, mille hagejale oleks tekitanud käesolevas asjas väidetud kaubandustakistus. Nende tulemuste põhjal on üks määruse alusel menetluse jätkamiseks vajalik põhitingimus täitmata. Siiski uuris komisjon, kas on olemas teisi tegutsemisvõimalusi, mida ühendus aruandes määratletud rikkumiste ja võimalike kaubandusmõjude suhtes rakendada saaks."

117 Seejärel täheldab ta:

„WTO organites menetluse algatamine ei saa kõrvaldada ega vähendada neid majandusprobleeme, millega kaebuse esitajad kokku puutuvad. Seevastu on Ühendriikide õiguslike ja poliitiliste tavade mõju raske alahinnata. Ühendriigid näivad olevat valinud „valikuliste sanktsioonide" taktika kaubandusliku „relvana", nõrgendamaks ühendusesisest ühtekuuluvust, et selle kaudu mõjutada oma suhteid oma põhilise majanduspartneriga. Kokkuvõttes on komisjon seisukohal, et ühenduse kõige laiemad ja pikaajalisemad huvid nõuavad meetmete võtmist, mille eesmärk on vältida Ühendriikide poolt teatud liikmesriikide suhtes, teisi välistades, kohaldatava kontsessioonide peatamise tava (s.o „valikulised sanktsioonid") kordumine tulevikus. Selle perspektiiviga jätkab komisjon oma läbirääkimisi, mille sihiks on nn hormoonide asjas mõlemaid pooli rahuldava lahenduse leidmine, ja arutab Ühendriikide ametiasutustega käesolevas aruandes tõstatatud süstemaatilise iseloomuga probleeme."

118 Uurimisaruande punktis 6, pealkirjaga „Kavandatavad meetmed", rõhutas komisjon pärast kolmele ühenduse meetmete võtmiseks eeldatavale tingimusele viitamist (st a) rahvusvahelistest kaubanduseeskirjadest tuleneva ühenduse õiguse olemasolu, b) väidetud kaubandustakistusest põhjustatud kaubandust kahjustavate mõjude olemasolu, ja c) ühenduse huvides meetmete võtmise vajadus), et „[e]espool esitatud analüüsi ja järelduste põhjal, eelkõige pidades silmas kaubandust kahjustavate mõjude puudumist, teeb komisjon ettepaneku selles asjas uurimismenetlus lõpetada" ning et „hagejate probleemide lahendamise kõige sobivam moodus on Ühendriikide ametiasutustega läbirääkimiste jätkamine eesmärgiga leida nn hormoonide asjas mõlemaid pooli rahuldav lahendus".

119 Esimese Astme Kohus toonitab, et uurimismenetluses ei välistatud ühenduse üldist ja pikaajalist huvi uurimisaruandes analüüsitud võimalike rikkumiste vastu tulevikus tegutseda, kuid kuna WTO organites menetluse algatamine ei saa kõrvaldada ega vähendada neid majandusprobleeme, millega kaebuse esitajad kokku puutuvad, tehti ettepanek uurimismenetlus lõpetada, eelkõige määruse nr 3286/94 tähenduses kaubandust kahjustavate mõjude puudumise tõttu.

120 Niisiis ei eira komisjon määruse nr 3286/94 artikli 11 lõiget 1, kui ta nõuab, et ühenduse võimalikud meetmed oleksid seotud uurimismenetluse aluseks olevate faktiliste ja õiguslike asjaoludega ning kui ta otsustab uurimismenetluse lõpetada, kuigi on olemas üldine ja pikaajaline huvi tegutseda tulevikus võimalike rikkumiste vastu, mis võivad kaasneda Ühendriikide selliste „valikuliste sanktsioonidega", nagu uurimisaruandes tuvastatud.

121 Määruse nr 3286/94 artikli 11 lõiget 1 tuleb tõlgendada vastavuses määruse kuuenda põhjendusega, mille kohaselt peab määrusega nr 3286/94 loodud õigusmehhanism „tagama, et otsus kasutada rahvusvahelistest kaubanduseeskirjadest tulenevaid ühenduse õigusi tehtaks täpsete andmete ning juriidilise analüüsi alusel". Seetõttu,

kui uurimismenetluse lõppedes ei võimalda selle aluseks olev faktiline ja õiguslik raamistik võimalikku ühenduse õiguste kasutamise otsust põhjendada, seda eriti määruse nr 3286/94 kohaldamiseks vajalikest kolmest õiguslikust tingimusest ühe täitmata jätmise tõttu, milleks käesoleval juhul on väidetud kaubandustakistusest tingitud kaubandust kahjustavate mõjude puudumine, siis peab komisjon sedastama, et määruses nr 3286/94 nõutud tingimused ei ole täidetud.

122 Seda tõlgendust toetab ka määruse nr 3286/94 artikli 12 lõige 1. Tuleb meenutada, et selle sätte kohaselt, „kui selgub (uurimismenetluse tulemusel [...]), et ühenduse huvides on vaja võtta meede rahvusvahelistest kaubanduseeskirjadest tulenevate ühenduse õiguste kasutamise tagamiseks, pidades silmas kolmandate riikide tekitatud või säilitatud kaubandustakistuste põhjustatud [...] kaubandust kahjustavate mõjude eemaldamist, määratakse kohased meetmed kindlaks". Niisiis tuleneb määruse nr 3286/94 artikli 12 lõike 1 sõnastusest selgelt, et ühenduse meetmete võtmise eesmärgiks peab olema kaubandustakistusest põhjustatud kaubandust kahjustavate mõjude kõrvaldamine ja et seega ei saa võtta meetmeid, mis sellele eesmärgile ei vasta. Teisiti öeldes, vastavalt määruse nr 3286/94 artikli 12 lõikele 1 ei saa kaebuse esitaja määrusele toetudes nõuda komisjonilt ühenduse üldiste huvide kaitseks meetmete võtmist, kui ta ise kaubandust kahjustavate mõjude tõttu kannatanud ei ole. Igal juhul, isegi seesuguse oletuse puhul ei piisa kaubandust kahjustavate mõjude sedastamisest iseenesest selleks, et ühendus peaks määruse nr 3286/94 tähenduses meetmed võtma, kuna komisjonil on laiaulatuslik kaalutlusõigus ühenduse kaubandushuvide kui terviku hindamiseks.

123 Asjaoluga, et komisjon pidas vajalikuks uurimismenetluse käigus täiendavalt hinnata mõne üldisema ja pikaajalisema ühenduse huvi võimalikku olemasolu, ei saa käesolevas asjas kaasneda komisjoni kohustus järeldada, et uurimismenetluse tulemustest tõusetub ühenduse huvides meetmete võtmise vajadus. Selline asjade käik tuleneb eelkõige nõudest vastata kõigile kaebuse esitaja ja/või huvitatud poolte

argumentidele ja kuulub hea halduse tava juurde. Seda ei saa siiski kasutada komisjoni vastu, tuvastamaks määruse nr 3286/94 artikli 11 lõike 1 rikkumist tema poolt.

124 Seetõttu ei ole komisjon, vastupidi hagejate väitele, kitsendanud ühenduse huvi kaebuse esitaja huvini ega rikkunud määruse nr 3286/94 artikli 11 lõiget 1.

125 Eeltoodud põhjustel tuleb neljas väide täielikult tagasi lükata.

Viies väide, mille kohaselt vaidlustatud otsus on põhjendamata

126 See väide jaguneb kaheks osaks, millest esimene puudutab kaubandustakistuse analüüsi põhjendamata jätmist ja teine ühenduse huvi meetmete võtmiseks põhjendamata jätmist.

Viienda väite esimene osa, mis tuleneb kaubandustakistuse analüüsi põhjendamata jätmisest

— Poolte argumendid

127 Hagejad väidavad, et komisjon rikkus EÜ artiklist 253 tulenevat põhjendamiskohustust, kui ta vaidlustatud otsuses ei teinud kaebuses viidatud kaubandustakistuse õiguslikku analüüsi.

128 Komisjon meenutab ühenduse institutsioonide õigusaktide põhjendamise vallas kohtupraktikaga kehtestatud põhimõtteid. Tema sõnul vastab vaidlustatud otsuse põhjendus antud juhul kõigile neile kohtupraktika nõuetele. Võttes kokku põhilise uurimisaruande järeldustes sisalduva, millele on selgesõnaliselt viidatud vaidlustatud otsuse kuuendas põhjenduses, täidab otsus täielikult tal lasuva põhjendamiskohustuse seda enam, et uurimisaruanne koostati vastuolulise menetluse lõpus, mille jooksul hagejad said esitada oma seisukohad. Seega on hagejatel olnud võimalik võetud meetme põhjendustega tutvuda ja ühenduse kohtul on võimalik kontrolli teostada.

— Esimese Astme Kohtu hinnang

129 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt peab EÜ artiklis 253 nõutud põhjendus sisaldama kõnealuse akti vastu võtnud ühenduse ametiasutuse selget ja ühemõttelist põhjendust, võimaldamaks huvitatutel võetud meetme põhjendustega tutvuda, et nad saaksid kaitsta oma õigusi ja et ühenduste kohus saaks teostada kontrolli (Euroopa Kohtu 26. juuni 1986. aasta otsus kohtuasjas 203/85: Nicolet Instrument, EKL 1986, lk 2049, punkt 10; 7. mai 1987. aasta otsus kohtuasjas 240/84: NTN Toyo Bearing jt *v.* nõukogu, EKL 1987, lk 1809, punkt 31; 7. mai 1987. aasta otsus kohtuasjas 255/84: Nachi Fujikoshi *v.* nõukogu, EKL 1987, lk 1861, punkt 39, ja 9. jaanuari 2003. aasta otsus kohtuasjas C-76/00 P: Petrotub ja Republica *v.* nõukogu, EKL 2003, lk I-79, punkt 81). Peale selle tuleb põhjenduse nõuetekohasust hinnata kõnealuse juhu asjaoludest lähtudes, milleks on eelkõige akti sisu, esitatud põhjenduste iseloom ning huvi, mis võib akti adressaatidel või teistel otseselt ja individuaalselt aktist puudutatud isikutel selgituste saamisel olla. Põhjenduses ei pea kõiki asjakohaseid faktilisi ja õiguslikke asjaolusid üksikasjalikult määratlema, kuna põhjenduse vastavust EÜ artikli 253 nõuetele tuleb hinnata mitte ainult sõnastuse põhjal, vaid ka selle konteksti ning samuti kõigi käsitletavat valdkonda reguleerivate õigusaktide põhjal (vt eelkõige Euroopa Kohtu 2. aprilli 1998. aasta otsus kohtuasjas C-367/95 P: komisjon *v.* Sytraval ja Brink's France, EKL 1998, lk I-1719, punkt 63, ja eespool viidatud kohtuotsus Petrotub ja Republica *v.* nõukogu, punkt 81). Seetõttu, kui vaidlustatud aktis on välja toodud institutsiooni poolt järgitud eesmärkide põhielemendid, on iga aktis tehtud tehnilise valiku suhtes üksikasjaliku põhjenduse nõudmine tarbetu (Euroopa Kohtu 29. veebruari 1996. aasta otsus kohtuasjas C-122/94: komisjon *v.* nõukogu, EKL 1996, lk I-881, punkt 29).

130 Tuleb märkida, et komisjon on vaidlustatud otsuses, ühelt poolt, määratlenud kaebuses väidetud kaubandustakistuse, mis „seisnes „hormoonide asjale" järgnenud Ameerika Ühendriikide otsuses peatada valmissinepile kohaldatud tariifikontsessioonid, kuid ainult mõnedest ühenduse liikmesriikidest pärineva ekspordi suhtes (v.a Ühendkuningriik)" (vaidlustatud otsuse kolmas põhjendus). Teiselt poolt märgib komisjon vaidlustatud otsuse kuuendas põhjenduses, et „[u]urimismenetluse põhjal võib järeldada, et väidetavalt ebasoodsad kaubandusmõjud ei paistnud tingitud olevat kaebuses nimetatud kaubandustakistusest, s.o Ameerika Ühendriikide poolsest kontsessioonide tühistamisest valikuliselt mõnede liikmesriikide suhtes („valikuline sanktsioon")".

131 Käesoleva asja asjaolusid arvestades vastavad niisugused näitajad EÜ artikli 253 nõuetele.

132 Esmalt tuleb meenutada, et määruse nr 3286/94 artikli 11 lõige 1 näeb ette, et „[k]ui uurimismenetluse tulemusena selgub, et ühenduse huvid ei nõua meetmete võtmist, lõpetatakse menetlus [...]". Sellest sättest järeldub, et menetluse lõpetamise otsuse põhjenduses võib piirduda viitamisega peamistele uurimisaruande järeldustele, ilma et otsuse asjaolusid arvesse võttes oleks vaja uuesti käsitleda kõiki aruandes juba analüüsitud faktilisi ja õiguslikke asjaolusid.

133 Järgmisena tuleb meenutada, et uurimisaruande mittekonfidentsiaalne versioon on avalik dokument ja antud juhul saadeti see hagejatele enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist. Hagejad peaksid seega piisavalt tundma vaidlustatud otsuse põhjendusi ja eelkõige neid, mille tõttu — vaatamata sellele, et uurimisaruandes osutati mõningatele kaebuse esitaja väidetud kaubandustakistuse tunnustele, mis olid vastuolus WTO raames sõlmitud lepingutega — ei olnud kaubandustakistuse

õiguslik analüüs vaidlustatud otsuses vajalik, sest puudus põhjuslik seos selle takistuse ja kaubandust kahjustavate mõjude vahel määruse nr 3286/94 tähenduses.

134 Ning viimaks näitas Esimese Astme Kohtu poolt eespool, vastavalt punktides 48–58 ja 64–74, läbi viidud esimese ja teise väite analüüs, et kohtuliku kontrolli teostamine ei olnud takistatud.

135 Sellest lähtudes tuleb viienda väite esimene osa tagasi lükata.

Viienda väite teine osa, mis tuleneb meetmete võtmiseks ühenduse huvi puudumise põhjendamata jätmisest

— Poolte argumendid

136 Esiteks, hagejate hinnangul, kuna komisjon võttis oma ühenduse huve puudutava seisukoha üksnes kaebuse esitaja huvide kohta, ei võimalda vaidlustatud otsus uurimismenetluse käigus menetlusse astunud huvitatud pooltel, kes on samas käesolevas kohtuasjas hagejad, teada saada vaidlustatud otsuse vastuvõtmise põhjusi ega kohtul teostada kohtulikku kontrolli.

137 Teiseks leiavad hagejad, et komisjon pole vastanud kõigile kaebuses toodud argumentidele, mis puuduvad ühenduse huvi meetmete võtmiseks. Esiteks märgivad hagejad, et vaidlustatud otsuses ei käsitleta uurimisaruandes nimetatud ühenduse

huvi, mis seisneb selles, et vältida Ühendriikide-poolset ühise kaubanduspoliitika ühtsuse kahjustamist „valikuliste" sanktsioonidega, mida kohaldatakse vaid teatud arvu liikmesriikide vastu. Teiseks rõhutavad hagejad kaebuses esitatud väidet, et ei saa välistada võimalust, et ühenduse meetmete järgselt laiendavad Ühendriigid oma vastuabinõusid kõigile ühenduse liikmesriikidele, eemaldades valmissinepi nimetatud meetmete objektiks olevate toodete loendist. Kuna tariifikontsessioonide peatamine ei saa ületada 116,8 miljonit USD aastas, siis oleksid Ühendriigid hagejate arvates kohustatud loendist kustutama mõned tooted, mille hulgas võib olla ka valmissinep. Kuigi hagejad tunnistavad, et seda küsimust käsitleti uurimisaruandes, väidavad nad siiski, et vaidlustatud otsus sellest vaikib, mis nende arvates tähendab põhjendamata jätmist. Kolmandaks väidavad hagejad, et komisjon ei ole vaidlustatud otsuses vastanud kaebuses toodud argumendile, mille kohaselt ühendusel oli samaväärne huvi käesolevas asjas meetmete võtmiseks, kui tal oli Ühendriikidega läbirääkimiste alustamiseks Ühendriikide 1974. aasta väliskaubandusseaduse artikli 306 kohaldamise üle. Neljandaks ja viimaseks heidavad hagejad komisjonile ette, et ta ei ole vaidlustatud otsuses vastanud argumendile, mida ometi käsitleti uurimisaruandes, ning mille kohaselt võimaldaks Ühendriikide WTO-s süüdimõistmine neil alusetult kogutud tollimaksude hüvitamist taotleda.

138 Komisjon vaidleb kõigile esitatud etteheidetele vastu käesoleva väite esimeses osas toodud argumentidega.

— Esimese Astme Kohtu hinnang

139 Nagu eespool punktis 129 märgitud, ei pea otsuse põhjenduses kõiki asjakohaseid faktilisi ja õiguslikke asjaolusid üksikasjalikult määratlema, niivõrd kuivõrd —

eelkõige otsuse vastuvõtmise õiguslikke ja faktilisi asjaolusid arvesse võttes — huvitatud isikutel on võimalik võetud meetme põhjendustega tutvuda, et nad saaksid oma õigusi kaitsta, ja ühenduste kohtul on võimalik kontrolli teostada.

140 Esimese Astme Kohus on seisukohal, et hagejate esimene argument, mille kohaselt vaidlustatud otsus ei võimalda uurimismenetluse käigus menetlusse astunud huvitatud pooltel menetluse lõpetamise põhjusi teada saada, tuleb tagasi lükata.

141 Tõsi on see, et komisjon tegi vaidlustatud otsuse ainult valmissinepi kohta.

142 Siiski ei takista see asjaolu nimetatud otsuse asjaoludel kõigil hagejatel teada saamast põhjusi, miks komisjon otsustas lõpetada uurimismenetluse, millesse huvitatud pooled olid astunud. Enne otsuse vastuvõtmist hagejatele saadetud uurimisaruande põhjal on selge, et selle aruande järeldused on vähemalt samaväärselt kohaldatavad ka nende toodetele nagu kaebuse esitaja omadelegi. Peale selle rõhutati uurimisaruandes fakti, et huvitatud pooltel ei olnud Ühendriikide turul sarnaste Ühendkuningriigist pärinevate toodete näol konkurentsi, sest neid tooteid sinna ei eksporditud, ja et seetõttu ei põhjustanud väidetud kaubandustakistus neile mingisugust kaubandust kahjustavat mõju määruse nr 3286/94 tähenduses.

143 Kui komisjon olekski hea halduse tavast lähtuvalt pidanud selgemini täpsustama kaebuse esitaja kõrval teiste, uurimismenetluse käigus sellesse astunud organisatsioonide staatust, ei takista vaidlustatud otsuse põhjendustes nende toodetele viite puudumine siiski — otsuse tegemise asjaolusid arvesse võttes — Esimese Astme Kohtul kohtuliku kontrolli teostamist.

144 Mis puudutab eespool punktis 137 käsitletud teist argumenti ja kolme viimast etteheidet, tuleb täpsustada, et hagejad möönavad, et uurimisaruandes on kõik nende esitatud etteheited analüüsitud ja tagasi lükatud. Põhjendamise osas leiab Esimese Astme Kohus, et niivõrd kuivõrd institutsiooni poolt järgitud eesmärkide põhielemendid on vaidlustatud otsuses selgelt välja toodud, ei pidanud komisjon vaidlustatud otsuse põhjendustes kõikide hagejate poolt märgitud faktiliste ja õiguslike asjaolude suhtes selgitama rohkem, kui kõigi komisjoni poolt tehtud tehniliste valikute suhtes. Seega võib vaidlustatud otsuses hagejate esitatud kolme viimase argumendi käsitlemata jätmist — antud juhu asjaoludel — mõista kinnitusena seisukohale, mida väljendab hagejatele enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist saadetud uurimisaruanne ja millele otsuses selgesõnaliselt viidatakse. Veelgi enam, vaidlustatud otsuse põhjendustes hagejate esitatud etteheidetest tulenevatele oletuslikele kaalutlustele viite puudumine ei takista vaidlustatud otsuse õiguspärasuse kontrolli. Seega tuleb need kolm argumenti tagasi lükata.

145 Argument, mille kohaselt vaidlustatud otsuses puudub põhjendus ühenduse süsteemsele huvile kaitsta ühise kaubanduspoliitika ühtsust, tuleb samuti tagasi lükata. Uurimisaruandest selgub, nagu ka eespool neljanda väite analüüsis rõhutati, et kuigi ühine kaubanduspoliitika on tõesti tunnistatud ühenduse üldiseks ja pikaajaliseks huviks, ei peetud ühenduse meetmete võtmist antud juhul vajalikuks eelkõige sellepärast, et üks määruse nr 3286/94 kohaldamise õiguslik tingimus oli täitmata. Seetõttu oli hagejatel käesoleva asja asjaoludel võimalik teada saada need põhjused, mille tõttu komisjon ei saanud meetmete võtmist kavandada, ja vaidlustatud otsuse põhjendus, kuigi lakooniline, täidab ka võimalikuks kohtulikuks kontrolliks vajalikud nõuded.

146 Nendel tingimustel tuleb kõnealuse väite teine osa ning samuti kogu viies väide tagasi lükata.

Kuues väide, mis tuleneb ilmsetest faktide hindamisel tehtud vigadest ning määruse nr 3286/94 artikli 2 lõike 4 ja artikli 11 lõike 1 rikkumisest

147 Kõnealune väide jaguneb kaheks osaks. Esimene osa käsitleb komisjoni ilmset hindamisviga seoses hagejate toodete võimaliku eemaldamisega Ühendriikide täiendava tollimaksuga maksustatavate kaupade loendist. Teine osa tuleneb ilmsest hindamisveast seoses alusetult tasutud tollimaksu tagastamisega.

Kuuenda väite esimene osa, mis käsitleb komisjoni ilmset hindamisviga seoses hagejate toodete võimaliku eemaldamisega Ühendriikide täiendava tollimaksuga maksustatavate kaupade loendist

— Poolte argumendid

148 Hagejad täpsustavad, et juhul, kui Esimese Astme Kohus peaks tagasi lükkama viienda väite teises osas esitatud teise argumendi, mis rajaneb põhjenduse puudumisel, tuleks igal juhul sedastada, et komisjon on oma uurimisaruandes teinud ilmse vea faktide hindamisel ning rikkunud määruse nr 3286/94 artikli 2 lõiget 4 ja artikli 11 lõiget 1.

149 Hagejate arvates on selge, et kui Ühendkuningriik oleks lisatud nende riikide loendisse, kelle suhtes Ühendriikide tariifikontsessioonid peatatakse, oleks teistest liikmesriikidest pärinevad „väiksed" tooted, nagu hagejate omad, Ühendriikide meetmete kohaldamisalast — WTO organite vahekohtu otsusega tariifikontsessioonide peatamisele kehtestatud maksimaalse limiidi tõttu — välistatud. Sellise lähenemise paikapidavust olevat muuhulgas möönnud ka komisjon ise oma

uurimismenetluse algatamise teates. Seega oleks komisjon pidanud hagejate toodete välistamise võimalust Ühendriikide koostatud loendist rohkem analüüsima. Hagejad on seisukohal, et ebakindlus erimeelsuste lahendamise edukuses ei tohi takistada ühenduse meetmete võtmist, kui neid on võimalik võtta. Kuid selline on antud juhul olukord.

150 Arvates, et ta on oma märkustega eelmiste väidete kohta andnud vastuse ka kõnealuse väite suhtes, rõhutab komisjon siiski, et ühise kaubanduspoliitika realiseerimiseks vajalike vahendite valikul ega keerulise majandusliku olukorra uurimisel pole vaidlustatud otsuses ühelgi juhul ületatud kohtupraktikas tunnustatud kaalutlusõiguse piire.

151 Antud juhul arvab komisjon, et mis puudutab kaubandust kahjustavate mõjude puudumist ja ühenduse huvi puudumist meetmeid võtta, siis ta ei ole faktide — selliste, nagu neid on uurimisaruandes kirjeldatud — hindamisel ühtegi ilmset viga teinud. See kehtib eelkõige hagejate oletuste suhtes valmissinepi Ühendriikide meetmete loendist eemaldamise kohta.

— Esimese Astme Kohtu hinnang

152 Kõigepealt tuleb meenutada, et pärast põhjusliku seose puudumise tuvastamist FICF kaebuses väidetud kaubandustakistuse ja kaubandust kahjustavate mõjude vahel uuris komisjon uurimisaruandes kaebuse argumenti, mille kohaselt tuleks juhul, kui komisjon saaks WTO organites õiguse, laiendada Ühendriikide-poolset tariifikontsessioonide peatamist ka Ühendkuningriigile, millega vältimatult kaasneks puudu-

tatud toodete loendi muutmine, sest vastupidisel juhul ületaks peatamine VLO lubatud summa (116,8 miljonit USD). Hagejate väitel võidakse valmissinep ning samuti muud uurimisalused tooted seega Ühendriikide poolt VLO-le esitatud loendist välistada.

153 Järgmisena tuleb märkida, et komisjon vastas uurimisaruandes (punkt 2.5, lk 32) sellele argumendile järgnevalt:

„Samas, esiteks pole WTO organitele esitatud asja tulemus, kõnealuses küsimuses pretsedendi puudumise tõttu, kaugeltki kindel. Veelgi enam, loend toodetest, millele 100% täiendavat tollimaksu kohaldatakse, on Ühendriikide ametiasutuste pädevuses. Pole mingisugust garantiid (seda võib isegi pidada äärmiselt ebatõenäoliseks), et Ühendriikide ametiasutused kustutaksid loendist kaebuse esitaja tooted. Peale selle ei oleks meetme laiendamisel Ühendkuningriigi päritolu Roqueforti juustule, hanemaksale ja šalottsibulatele mingit mõju *status quo*'le, sest Ühendkuningriik neid tooteid ei ekspordi."

154 Esimese Astme Kohus leiab, et uurimisaruande analüüsis kaebuse esitaja ja huvitatud poolte argumendile vastuse andmisel ei ole ilmset hindamisviga tehtud.

155 Kõigepealt, nii nagu uurimisaruandes rõhutatud ja nagu komisjon seda kohtuistungil märkis, et isegi kui ühendus oleks saavutanud WTO organites algatatud menetluses edu, jääks võimalik toodete loendi muutmine, mille suhtes Ühendriigid tariifikontsessioonid peatavad, Ühendriikide endi ametiasutuste pädevusse. Tuleb märkida, et vahekohtu 12. juuli 1999. aasta otsuses (WT/DS26/ARB), mida käsitleti eespool punktis 17 ja mille VLO on heaks kiitnud, ütlesid vahekohtunikud selgelt, et

vaidluste lahendamise käsitusleppe artikli 22 sätete alusel ei ole neil pädevust määrata kindlaks nende toodete lõplikku loendit, mille suhtes võib tariifikontsessioonid peatada. Niisiis ei ole hagejad väitnud ega *a fortiori* tõestanud, et ühendusel niisugune pädevus võiks olla.

156 Järgmisena märgib Esimese Astme Kohus, et Ühendkuningriigi päritolu toodete lisamine Ühendriikide loendisse ei tähendaks mingil juhul seda, et hagejate tooted sealt kustutataks. Samuti on võimalik ja mõistlik oletada, et VLO poolt lubatud maksimaalset 116,8 miljoni USD suurust määra järgides võidakse loendist kustutada tariifiloendi muud tooted või alltooted.

157 Lõpetuseks tuleb sedastada, et hagejad ei esita ühtegi asjaolu, mis võimaldaks tõendada ilmse hindamisvea olemasolu, vaid heidavad komisjonile ette ainult seda, et viimane ei kavandanud nende toodete võimalikku kustutamist loendist. Peale selle, et see väide ei ole täpne, sest uurimisaruandes vastati FICF-i kaebuses esitatud vastuväitele seda tagasi lükates, ei saa uurimisaruandes tehtud analüüs — hagejate poolt kavandatud olukorra hüpoteetilist iseloomu arvesse võttes — mingil juhul kujutada endast komisjoni ilmset hindamisviga.

158 Seetõttu tuleb kõnealuse väite esimene osa tagasi lükata.

Kuuenda väite teine osa, mis tuleneb ilmsest hindamisveast seoses alusetult tasutud tollimaksu tagastamisega

— Poolte argumendid

159 Mis puudutab võimalust nõuda kuni Ühendriikide võimaliku WTO-s süüdimõistmiseni nende ametiasutuste poolt kogutud tollimaksu tagastamist, siis üllatab

hagejaid kõigepealt see, et komisjon on — lükates selle kaebuses esitatud argumendi tagasi, põhjusel et Ühendriikide õiguse kohaselt ei olevat WTO lepingud otse kohaldatavad ja see välistaks üksikisikute kaebuste esitamise nende lepingute alusel — võtnud seisukoha välisriigi õiguse kohaldamise suhtes, mis ületab tema pädevuse. Seejärel väidavad hagejad, et Ühendriikide õigus ei takista üksikisikutel alusetult kogutud tollimaksude tagastamiseks halduskorras taotlusi esitada. Sellega seoses viitavad hagejad vaekogu 15. juuli 2002. aasta ettekandele Uruguay vooru lepinguid käsitleva Ühendriikide seaduse artikli 129 C punkti 1 kohta (Uruguay Round Agreements Act), milles kinnitati, et Ühendriikide ametiasutused võivad arvesse võtta WTO organite soovitusi. Seetõttu arvavad hagejad vastupidiselt komisjoni poolt uurimisaruandes tehtud järeldusele, et Ühendriikide ametiasutuste kogutud tollimaksu tagastamine on võimalik.

160 Komisjon viitab selles osas oma seisukohale kõnealuse väite esimese osa kohta.

— Esimese Astme Kohtu hinnang

161 Tuleb märkida, et see osa toetub oletusele, mille kohaselt pärast WTO organite poolt ühenduse kasuks tehtud võimalikku otsust laiendaksid Ühendriigid tariifikontsessioonide peatamist kõigile liikmesriikidele, millega kaasneks hagejate toodete kustutamine Ühendriikide loendist, millele omakorda järgneks see, et hagejad võiksid nõuda Ühendriikide ametiasutustele kuni selle ajani täiendavalt tasutud tollimaksu tagastamist.

162 Kuna see oletus toetub Esimese Astme Kohtu poolt kõnealuse väite esimese osa puhul tagasilükatule, on see täielikult põhjendamata.

163 Peale selle tuleb märkida — ilma et oleks vaja lahendada komisjoni poolt Ühendriikide õiguse ja praktika tõlgendamise küsimust — et ka uurimisaruandes jäeti kaebuse esitaja ja huvitatud poolte tees kõrvale, põhjusel et WTO vaidluste lahendamine toetub GATT 1994 eeskirjadega *ex nunc* vastavusse viimise põhimõttele, mis tuleneb vaidluste lahendamise käsitusleppe artikli 19 lõikest 1. Kuna hagejad seda hinnangut ei vaidlustanud, tuleb sellest järeldada, et isegi kui tuleks sedastada viga alusetult kogutud tollimaksu tagasinõudmise võimaluse hindamisel, ei oleks see viga mingil juhul mõjutanud vaidlustatud otsuse õiguspärasust. Esiteks ei mõjutaks see viga väidetud kaubandustakistuse ja kaubandust kahjustavate mõjude vahelise põhjusliku seose puudumist, mis on vaidlustatud otsusega tuvastatud; teiseks ei puudutaks see võimaliku ühenduse huvi hindamist WTO raames menetluse algatamiseks, kuna selle menetluse esemeks ei ole ja selle tulemuseks ei saagi olla tagasiulatuv kolmanda riigi ametiasutustele makstud tollimaksu tagastamine ühenduse ettevõtjatele, kelle toodete suhtes see riik on tariifikontsessioonide peatamise meedet kohaldanud.

164 Seetõttu tuleb kuuenda väite teine osa ning samuti see väide täies mahus tagasi lükata.

Seitsmes väide, mis tuleneb kaitseõiguse rikkumisest

Poolte argumendid

165 Selle väitega heidavad hagejad komisjonile ette, et viimane ei võimaldanud neil enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist uurimisaruandes sisalduvate faktiliste ja õiguslike asjaolude kohta oma seisukohti esitada.

166 Hagejad meenutavad, et komisjon saatis neile uurimisaruande, märkides, et peatselt võetakse vastu otsus. Hagejate arvates võis seda toimingut mõista nii, et uurimisaruande saatmisega on otsus tehtud ja et seetõttu ei andnud komisjon neile uurimisaruandes sisalduvate asjaolude kohta oma seisukohtade esitamiseks mingit võimalust. Seda vaatenurka olevat kinnitanud ka komisjoni 4. juuni 2002. aasta kiri hagejate nõukogule. Kuigi hagejad möönavad seda, et ühelt poolt informeeriti kaebuse esitajat uurimismenetluse tulemusest ja et teiselt poolt ei nõua ükski määruse nr 3286/94 säte pärast uurimismenetluse lõppu teistele huvitatud pooltele teabe edastamist, arvavad nad siiski, et kaitseõiguse tagamise üldpõhimõttest lähtudes, nagu see on välja toodud eelkõige antidumpingu kohtuasjas, oleks komisjon pidanud võimaldama neil uurimisaruandes esitatud argumentidele vastata. Asjaolu, et hagejatel oli pidev „kontakt" komisjoni teenistustega, ei sea seda järeldust kahtluse alla, kuna hagejad väidavad, et ühelgi hetkel enne uurimisaruande heakskiitmist ei olnud neil võimalik komisjoni seisukoha faktilise ja õigusliku põhjendusega põhjalikult tutvuda.

167 Komisjon väidab vastu, et ükski nendest argumentidest ei ole asjakohane. Tema arvates on määruse nr 3286/94 artiklist 8 tulenevad kohustused antud juhul täidetud. Hagejatel oli võimalus esitada oma märkused uurimismenetluse käigus ja hagejate väidetud asjaolu, et nad ei saanud enne vaidlustatud otsuse tegemist kasutada oma „vastamise õigust", on tingitud määruse nr 3286/94 artikli 8 sätete kohaldamisest.

168 Peale selle täpsustab komisjon antidumpingu valdkonnas loodud kohtupraktikale viidates, et oluline on see, et asjaomased ettevõtjad saaksid esitada oma seisukohad väidetud faktide ja asjaolude tegelikkusele vastavuse ja asjakohasuse ning kogutud tõendusmaterjali suhtes. Seda kohtupraktikat käesolevale asjale kohaldades leiab komisjon, et ta on kaebuse esitajatele kaitseõiguse taganud. Pealegi, vastupidi hagejate väitele oli kaebuse esitajal alates uurimisaruande saamisest 23. aprillil 2002

kuni vaidlustatud otsuse tegemiseni 9. juulil 2002 piisavalt aega oma märkusi esitada.

169 Lisaks sellele märgib komisjon, et hagejad ei ole tõstatanud küsimust määruse nr 3286/94 artikli 8 õigusvastasusest põhjendusel, et see rikub kaitseõiguse aluspõhimõtet.

Esimese Astme Kohtu seisukoht

170 Kõigepealt tuleb meenutada, et kaitseõiguse tagamise põhimõte on üks ühenduse õiguse aluspõhimõtetest (vt eelkõige Euroopa Kohtu 17. oktoobri 1989. aasta otsus kohtuasjas 85/87: Dow Benelux *v.* komisjon, EKL 1989, lk 3137, punkt 25; Euroopa Kohtu 27. juuni 1991. aasta otsus kohtuasjas C-49/88: Al-Jubail Fertilizer *v.* nõukogu, EKL 1991, lk I-3187, punkt 15, ja Esimese Astme Kohtu 18. detsembri 1997. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-159/94 ja T-160/94: Ajinomoto ja NutraSweet *v.* nõukogu, EKL 1997, lk II-2461, punkt 81).

171 Samas on uurimismenetlus ja selle tulemusena ühenduse huvides võetud meede määruse nr 3286/94 üldise mõtte kohaselt suunatud vaid kaubandustakistuse tekitanud või säilitanud kolmanda riigi vastu. Seega saab määruse nr 3286/94 alusel kaebuse esitanud ettevõtja kaitseõiguse tagamist nõuda vaid selles määruses sätestatud tingimustel, välja arvatud juhul, kui nimetatud tingimused ise on vastuolus üldise põhimõttega, mida nad püüavad täpsustada.

172 On oluline märkida, et määruse nr 3286/94 artikli 8 lõike 4 punkt a sätestab, et „[a] sjaomased kaebuse esitajad, eksportijad ja importijad, samuti asjassepuutuva riigi või asjassepuutuvate riikide esindajad võivad tutvuda kogu ühenduse käsutusse antud teabega, välja arvatud komisjoni ja valitsuste ametialaseks kasutuseks mõeldud dokumendid, kui see teave on vajalik nende huvide kaitseks ega ole artikli 9 tähenduses konfidentsiaalne ja kui komisjon kasutab seda uurimismenetluses" ja, et „[a]sjaomased isikud esitavad komisjonile kirjalikult põhjendatud taotluse, milles on märgitud soovitud teave". Peale selle sätestab sama lõike punkt b, et „[a]sjaomased kaebuse esitajad, eksportijad ja importijad ning asjassepuutuva riigi või asjassepuutuvate riikide esindajad võivad paluda teavet uurimismenetlusest tulenevate põhiliste asjaolude ning kaalutluste kohta". Määruse nr 3286/94 artikli 8 lõige 8 paneb komisjonile kohustuse esitada pärast uurimise lõpetamist aruanne määruse artiklis 7 nimetatud komiteele.

173 Nendest sätetest tuleneb, et määrus nr 3286/94 annab artikli 8 lõike 4 punktides a ja b täpsustatud tingimustel asjaomaste kaebuse esitajate, eksportijate, importijate ning asjassepuutuva riigi või asjassepuutuvate riikide esindajatele õiguse teabele, mida tuleb ühildada ühenduse institutsioonide kohustusega tagada ärisaladuse kaitse. Nimetatud isikud võivad paluda teavet uurimismenetlusest tulenevate põhiliste asjaolude ning kaalutluste kohta.

174 Käesolevas kohtuasjas ei ole vaidlust selles, et uurimisaruande mittekonfidentsiaalne versioon saadeti hagejatele pärast konsultatiivkomiteelt arvamuse saamist ja enne vaidlustatud otsuse tegemist. Sellel ajavahemikul oleksid hagejad võinud oma seisukohad esitada. Siiski arvasid hagejad, et kuna komisjon oli neile samaaegselt teatanud peatsest otsuse tegemisest, oli komisjoni seisukoht nimetatud aruande saatmise ajal juba selge. Seega järeldasid nad sellest, et nende võimalikel märkustel ei

oleks institutsiooni seisukohale enam mingisugust mõju. Sellest järeldub, et sisuliselt väidavad hagejad seda, et komisjon oleks pidanud neile saatma aruande eelnõu võimaldamaks neil esitada oma märkused enne aruande nõuandekomiteele saatmist, nii et neist oleks olnud kasu, või vähemalt omal algatusel teavitama neid uurimismenetlusest tulenevatest põhilistest asjaoludest ja kaalutlustest.

175 Samas sedastab Esimese Astme Kohus, et ükski määruse nr 3286/94 säte ei kohusta komisjoni selle määruse artikli 8 lõikes 4 nimetatud isikutele uurimisaruande eelnõud saatma enne selle saatmist nõuandekomiteele, et need isikud saaksid institutsioonile oma võimalikke märkusi esitada, ega ka neid omal algatusel uurimismenetlusest tulenevatest põhilistest asjaoludest ja kaalutlustest teavitama.

176 Vastupidi, tuleb meenutada, et määruse nr 3286/94 artikli 8 lõike 4 punktid a ja b kohustavad selles sättes nimetatud isikuid esitama komisjonile teabetaotluse. Uurimismenetluses kasutatud teabe osas [viidatud punktis a] peab see taotlus olema komisjonile esitatud kirjalikult, olema põhjendatud ja selles peab olema märgitud soovitud teave. Juhul, kui taotlus puudutab uurimismenetluse tulemustest tulenevaid põhilisi asjaolusid ja kaalutlusi [viidatud punktis b], ei näe määrus ette mingisuguseid vorminõudeid ega erilisi tingimusi, millele see taotlus peaks vastama.

177 Käesolevas asjas ei ole hagejad kunagi väitnud, et nad oleksid komisjonile enne uurimisaruande heakskiitmist saatnud teabetaotluse määruse nr 3286 artikli 8 lõike 4 tähenduses. Peale selle, nagu komisjon õigesti märgib, ei ole hagejad määruse nr 3286 artikli 8 lõike 4 õigusvastasuse küsimust tõstatanud.

178 Tuleb märkida ka seda, et hagejad on oma kirjalikes märkustes möönnud, et neid hoiti uurimismenetluse käigu ja suunitlusega kursis, et nad said menetluse lõppedes esitada oma seisukoha suuliselt, ning et neile teatati enne uurimisaruande heakskiitmist, et komisjoni hinnangul ei olnud antud asjas määruse nr 3286/94 tähenduses kaubandust kahjustavat mõju. Järelikult tuleb sedastada, et hagejatele anti võimalus uurimismenetluse käigu ja suunitluse või vähemalt selle põhiliste asjaolude kohta oma seisukohti avaldada ning oma huvisid kaitsta. Oma hagis väitsid hagejad tõesti, et see teave oli nende menetluslike õiguste tagamiseks liiga üldine. Siiski ei selgu kohtutoimikust, et hagejad oleksid enne uurimismenetluse lõppu komisjonilt — vajadusel kirjalikult, eelkõige põhiliste uurimismenetlustest tulenevate asjaolude ja kaalutluste, k.a õiguslike kaalutluste kohta — määruse nr 3286/94 artikli 8 lõike 4 alusel teabe täpsustamist palunud. Niisugusel juhul oleks komisjon pidanud teabetaotlusele vastama hoolsalt ja hagejatel oleks olnud võimalik komisjoni vastuses sisalduvate asjaolude kohta oma seisukohad esitada nii, et neist oleks kasu olnud. Kuna hagejad pole kunagi väitnud, et nad oleksid niisuguse teabetaotluse esitanud, ei saa nad komisjonile käesolevas kohtuasjas ette heita, et neile pole uurimismenetlusest tulenevate faktiliste ja õiguslike asjaolude kohta märkuste esitamist võimaldatud. Pealegi asjaolu, et õigus saada uurimismenetlusest tulenevate põhiliste asjaolude ja kaalutluste kohta teavet on seotud tingimusega — vaid ühe ainsaga —, et hagejad esitaksid komisjonile sellekohase taotluse, ei piira iseenesest nende huvide kaitsmist ja pealegi pole selle taotluse jaoks kehtestatud ühtegi kindlat vormi.

179 Lisaks sellele selgub uurimisaruandest, et komisjon uuris erinevaid kaebuses esitatud argumente ja vastas neile. Peale valmissinepi uuris ta ka muude, Ühendriikide meetmetest väidetavalt sarnaselt puudutatud toodete olukorda, pärast seda, kui uurimismenetlusse olid astunud huvitatud organisatsioonid, kes — nagu uurimis-

aruandest selgub, ilma et hagejad seda vaidlustaksid — tegid selles menetluses koostööd.

180 Nendel põhjustel tuleb seitsmes väide tagasi lükata.

Kaheksas väide, mis tuleneb määruse nr 3286/94 artikli 8 lõike 8 ja komisjoni hoolsuskohustuse rikkumisest

181 See väide koosneb kahest osast. Esimene osa tuleneb määruse nr 3286/94 artikli 8 lõike 8 rikkumisest. Teine osa tuleneb komisjoni hoolsuskohustuse rikkumisest ajavahemikul määruse nr 3286/94 artiklis 7 nimetatud komiteega konsulteerimisest kuni vaidlustatud otsuse tegemiseni.

Kaheksanda väite esimene osa, mis tuleneb määruse nr 3286/94 artikli 8 lõike 8 rikkumisest

— Poolte argumendid

182 Hagejad meenutavad, et määruse nr 3286/94 artikli 8 lõike 8 kohaselt peab komisjon artiklis 7 nimetatud komiteele esitama aruande tavaliselt viie kuu jooksul alates menetluse algatamise teatest, kui uurimise keerukus ei ole selline, et komisjon

pikendab seda tähtaega seitsme kuuni. Hagejate väitel ei saa seitsmest kuust teha ühtegi erandit ja selle sätte eesmärgiks on komisjoni poolt menetletava taotluse tulemuste kohta kaebuse esitanud ettevõtjatele kiire vastuse andmise tagamine. Kuna käesolevas asjas oli komisjon tegelikult leidnud, et uurimise keerukus nõudis tähtaja pikendamist seitsmele kuule ja kuna komitee sai uurimisaruande alles 27. märtsil 2002, s.o seitse kuud ja kakskümmend seitse päeva pärast uurimismenetluse algatamise teate avaldamist, siis leiavad hagejad, et komisjon rikkus määruse nr 3286/94 artikli 8 lõiget 8.

183 Komisjon leiab, et uurimismenetluse lõpetamise tähtaeg pole ebamõistlik, arvestades vaidlustatud otsuse valdkonna keerukust ja hoolsust, millega ta enne menetluse lõpetamist uuris erinevate poolte kõiki argumente. Komisjon meenutab ka seda, et ta viis kõnealuse menetluse läbi lojaalses koostöö õhkkonnas, hoides kõiki asjaomaseid pooli teabega kursis.

— Esimese Astme Kohtu hinnang

184 Kõigepealt tuleb meenutada, et määruse nr 3286/94 artikli 8 lõige 8 sätestab:

„Pärast uurimise lõpetamist esitab komisjon komiteele aruande. Tavaliselt tuleb aruanne esitada viie kuu jooksul alates menetluse algatamise teatest, kui uurimise keerukus ei ole selline, et komisjon pikendab seda tähtaega seitsme kuuni."

185 Hagejad ei eita, et komisjoni uurimismenetlus oli keerukas ja nõudis tähtaja pikendamist seitsmele kuule. Vaidlust ei ole ka selles, et määruse nr 3286/94 artiklis 7 nimetatud komitee sai uurimismenetluse aruande kätte seitse kuud ja kakskümmend seitse päeva pärast uurimismenetluse algatamise teate avaldamist. Seega on määruse nr 3286/94 artikli 8 lõikes 8 ette nähtud tähtaega ületatud.

186 Tuleb siiski kontrollida, kas määruse nr 3286/94 artikli 8 lõikes 8 ette nähtud tähtaja sellise ületamisega võib kaasneda vaidlustatud otsuse tühisus.

187 Esmalt tuleb täpsustada, et kuigi imperatiivse tähtaja ületamisega kaasneb iga tähtaega ületades vastu võetud akti tühisus, ei saa pelgalt indikatiivset laadi tähtaja ületamine põhimõtteliselt kaasa tuua pärast tähtaja lõppemist vastu võetud aktide tühisust (vt selle kohta analoogia alusel Esimese Astme Kohtu 2. mai 1995. aasta otsus liidetud kohtuasjades T-163/94 ja T-165/94: NTN Corporation ja Koyo Seiko *v.* nõukogu, EKL 1995, lk II-1381, punkt 119 ja viidatud kohtupraktika).

188 Mis puudutab määruse nr 3286/94 artikli 8 lõikes 8 nimetatud tähtaega, siis tuleb märkida, et selle sätte teises lauses tingiva kõneviisi [prantsuskeelses versioonis] ja määrsõna „tavaliselt" kasutamine võimaldab järeldada, et uurimisaruande esitamiseks ette nähtud viiekuine tähtaeg on indikatiivset laadi (vt analoogia alusel eespool viidatud kohtuotsus NTN Corporation ja Koyo Seiko *v.* nõukogu, punkt 119).

189 Esimese Astme Kohus leiab, et uurimisaruande esitamise tähtaja laadi ei muuda see, kui komisjoni hinnangul nõuab uurimise keerukus tähtaja pikendamist seitsmele kuule. Tuleb märkida, et määruse nr 3286/94 artikli 8 lõikes 8 viidatud seitsmekuine tähtaeg kujutab nn „keeruka" uurimise puhul endast nn „lihtsale või tavalisele" uurimisele ette nähtud viiekuise algtähtaja pikendamist. Määruse nr 3286/94 artikli 8 lõike 8 teise lause lõpp viitab sellele, et komisjon „pikendab seda tähtaega seitsme kuuni". Sama sõnastust on kasutatud ka määruse nr 3286/94 teistes keeleversioonides. Sellest järeldub, et kuna uurimisaruande kättetoimetamise tähtaeg on „lihtsa või tavalise" uurimise puhul vaid indikatiivset laadi, ei saa see teisiti olla ka nn „keeruka" uurimise puhul, sest tegemist on vaid algtähtaja pikendamisega.

190 Nendel asjaoludel leiab Esimese Astme Kohus, et komisjon ei tohi uurimisaruande esitamisega üle mõistliku tähtaja viivitada (vt analoogiliselt eespool viidatud kohtuotsus NTN Corporation ja Koyo Seiko *v.* nõukogu), kuna see võib endaga kaasa tuua uurimismenetluse lõpetamise otsuse hilinemise.

191 Siiski ei kujuta määruse nr 3286/94 artikli 8 lõikes 8 ette nähtud seitsmekuise indikatiivse tähtaja ületamine kahekümne seitsme päeva võrra endast mõistliku tähtaja eiramist.

192 Sellest lähtudes tuleb kaheksanda väite esimene osa tagasi lükata.

Kaheksanda väite teine osa, mis tuleneb komisjoni hoolsuskohustuse rikkumisest ajavahemikul määruse nr 3286/94 artiklis 7 nimetatud komiteega konsulteerimisest kuni vaidlustatud otsuse vastuvõtmiseni

— Poolte argumendid

193 Hagejad väidavad, et komisjon rikkus oma hoolsuskohustust, mis kohustas teda vaidlustatud otsust kiiremini vastu võtma, kui ta selle pärast määruse nr 3286/94 artiklis 7 nimetatud komiteega konsulteerimist teinud oli. Hagejate väitel oli vaidlustatud otsus tegelikult vastu võetud alles kolm kuud pärast konsulteerimismenetluse lõppu. Võttes arvesse määruses nr 3286/98 ette nähtud menetluse tähtsust asjaomastele ettevõtjatele ja väga pikka tähtaega uurimismenetluse algatamise teate avaldamisest kuni komiteele uurimisaruande kättetoimetamiseni, leiavad hagejad, et komisjon pole oma hoolsuskohustust täitnud.

194 Komisjon väidab vastu, et ta tegutses oluliste tagajärgedega asja puhul nii hoolsalt kui võimalik.

— Esimese Astme Kohtu hinnang

195 Tuleb märkida, et määruse nr 3286/94 artikli 7 lõiget 4 kohaldades on nõuandekomiteel kaheksa tööpäeva aega komisjoni poolt talle nimetatud määruse artikli 8 lõike 8 alusel saadetud uurimisaruande kohta oma arvamust esitada.

196 Määruse nr 3286/94 artikli 11 lõike 1 kohaselt teeb komisjon uurimismenetlust lõpetava otsuse kooskõlas nimetatud määruse artikliga 14. Selle sätte lõige 2 näeb ette, et „[k]omisjoni esindaja esitab komiteele otsuse eelnõu" ja „[k]omitee arutab seda küsimust tähtaja jooksul, mille olenevalt küsimuse kiireloomulisusest määrab eesistuja". Määruse nr 3286/94 artikli 14 lõige 3 sätestab, et „[k]omisjon võtab vastu otsuse, mille ta edastab liikmesriikidele ja mida kohaldatakse pärast kümnepäevalist ajavahemikku, kui selle aja jooksul ükski liikmesriik pole seda küsimust nõukogule edasi suunanud".

197 Sellest järeldub, et määrus nr 3286/94 ei näe ette uurimisaruande konsultatsioonimenetluse järel tähtaega, mille jooksul komisjon peaks otsuse eelnõu nõuandekomiteele esitama, ega ka otsuse eelnõu kohta nõuandekomitee seisukoha esitamise ja komisjoni otsuse vastuvõtmise vahelist tähtaega. Seega ei näe määrus ette ühtegi tähtaega, mille jooksul tuleb uurimismenetluse lõpetamise otsus — nagu antud juhul vaidlustatud otsus — pärast määruse nr 3286/94 artiklis 7 viidatud komiteega konsulteerimist vastu võtta.

198 Esimese Astme Kohus leiab, et määruses nr 3286/94 selle küsimuse reguleerimata jätmist võib tõlgendada ühenduse seadusandja tahtena anda komisjonile teatud kaalutlusruum uurimismenetluse lõpetamise otsuse vastuvõtmise kuupäeva osas, võttes arvesse kõiki juhtumi asjaolusid, eelkõige võimalikke meetmeid, mida komisjon kavatseb asjaomaste kolmandate riikide ametiasutuste suhtes enne uurimismenetluse lõpetamist võtta.

199 Siiski ei saa sellise kaalutlusruumi tunnustamine tähendada seda, et komisjon võiks määruse nr 3286/94 artikli 11 lõike 1 alusel otsuse vastuvõtmisega viivitada üle mõistliku tähtaja, mida tuleb hinnata iga juhtumi spetsiifilistest asjaoludest lähtuvalt.

Sellise piirangu eesmärgiks on, nagu hagejadki seda väidavad, hoolsuskohustuse ja komisjonil lasuva hea halduse tava järgimise tagamine.

200 Antud juhul tuleb märkida, et komitee konsultatsioonimenetluse 15. aprillil 2002 lõppemise ja vaidlustatud otsuse 9. juulil 2002 vastuvõtmise vahele jäi kahe kuu ja kahekümne nelja päeva pikkune ajavahemik. Võttes arvesse eelkõige komisjonil otsuse eelnõu osas lasuvat sisemise konsulteerimise kohustust oma erinevate teenistustega, määruse nr 3286/94 artiklist 14 tulenevat asjaomaste liikmesriikidega konsulteerimist ning samuti piisava tähtaja andmist otsuse tõlkimiseks kõigisse ühenduse ametlikesse keeltesse, ei ole niisugune tähtaeg ebamõistlik.

201 Sellest järeldub, et kõnealuse väite teine osa ning ühtlasi kogu kaheksas väide tuleb tagasi lükata.

202 Nendel tingimustel tuleb hagi jätta täielikult rahuldamata.

Kohtukulud

203 Kodukorra artikli 87 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna kohtuotsus on tehtud hagejate kahjuks, mõistetakse kohtukulud vastavalt komisjoni nõudele välja hagejatelt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ESIMESE ASTME KOHUS (esimene, laiendatud koda)

otsustab:

1. Jätta hagi rahuldamata.

2. Mõista kohtukulud välja hagejatelt.

Vesterdorf Mengozzi Martins Ribeiro

Dehousse Labucka

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 14. detsembril 2004 Luxembourgis.

Kohtusekretär

H. Jung

President

B. Vesterdorf

Sisukord

Õiguslik raamistik ..... II - 4335

Vaidluse taust ..... II - 4342

Menetlus ja poolte nõuded ..... II - 4347

Vastuvõetavus ..... II - 4349

Põhiküsimus ..... II - 4350

Esimene väide, mis tuleneb määruse nr 3286/94 artikli 2 lõike 1 rikkumisest ..... II - 4350

Poolte argumendid ..... II - 4350

Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 4352

Teine väide, mis tuleneb määruse nr 3286/94 artikli 2 lõike 4 rikkumisest ..... II - 4356

Poolte argumendid ..... II - 4356

Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 4358

Kolmas väide, mis tuleneb määruse nr 3286/94 artikli 10 lõike 5 rikkumisest ..... II - 4361

Poolte argumendid ..... II - 4361

Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 4362

Neljas väide, mis tuleneb määruse nr 3286/94 artikli 11 lõike 1 rikkumisest ..... II - 4364

Poolte argumendid ..... II - 4364

Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 4366

— Esialgsed märkused ..... II - 4366

— Ühenduse huvi hindamine uurimismenetluse algatamise teate avaldamise staadiumis ..... II - 4368

— Ühenduse huvide sarnastamine või samastamine kaebuse esitaja erahuvidega ja teiste huvitatud poolte huvide arvestamata jätmine. ... II - 4369

Viies väide, mille kohaselt vaidlustatud otsus on põhjendamata ..... II - 4376

Viienda väite esimene osa, mis tuleneb kaubandustakistuse analüüsi põhjendamata jätmisest ..... II - 4376

— Poolte argumendid ..... II - 4376

— Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 4377

Viienda väite teine osa, mis tuleneb meetmete võtmiseks ühenduse huvi puudumise põhjendamata jätmisest ..... II - 4379

— Poolte argumendid ..... II - 4379

— Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 4380

Kuues väide, mis tuleneb ilmsetest faktide hindamisel tehtud vigadest ning määruse nr 3286/94 artikli 2 lõike 4 ja artikli 11 lõike 1 rikkumisest ..... II - 4383

Kuuenda väite esimene osa, mis käsitleb komisjoni ilmset hindamisviga seoses hagejate toodete võimaliku eemaldamisega Ühendriikide täiendava tollimaksuga maksustatavate kaupade loendist ..... II - 4383

— Poolte argumendid ..... II - 4383

— Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 4384

Kuuenda väite teine osa, mis tuleneb ilmsest hindamisveast seoses alusetult tasutud tollimaksu tagastamisega ..... II - 4386

— Poolte argumendid ..... II - 4386

— Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 4387

Seitsmes väide, mis tuleneb kaitseõiguse rikkumisest ..... II - 4388

Poolte argumendid ..... II - 4388

Esimese Astme Kohtu seisukoht ..... II - 4390

Kaheksas väide, mis tuleneb määruse nr 3286/94 artikli 8 lõike 8 ja komisjoni hoolsuskohustuse rikkumisest ..... II - 4394

Kaheksanda väite esimene osa, mis tuleneb määruse nr 3286/94 artikli 8 lõike 8 rikkumisest ..... II - 4394

— Poolte argumendid ..... II - 4394

— Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 4395

Kaheksanda väite teine osa, mis tuleneb komisjoni hoolsuskohustuse rikkumisest ajavahemikul määruse nr 3286/94 artiklis 7 nimetatud komiteega konsulteerimisest kuni vaidlustatud otsuse vastuvõtmiseni ..... II - 4398

— Poolte argumendid ..... II - 4398

— Esimese Astme Kohtu hinnang ..... II - 4398

Kohtukulud ..... II - 4400